Hayat

No. 81
25 NİSAN 1958
100 KURUŞ

İKİ SİGORTA
POLİÇESİ
İKİZLER GİBİ
BENZEŞİR

★

İMZADA
GÜVENDİĞİNİZ
SİGORTACIYI
ARAYINIZ

DOĞAN
SİGORTA

LANA TURNER
M.G.M.'in sevimli yıldızı diyor ki:

"Ben, LÜKS tuvalet sabununu kullanırım."

Dünyanın en güzel kadını da bilir ki bir kadın için en kıymetli varlık temiz bir tendir. Sinema yıldızlarından onda dokuzu da günlük tuvaletleri için sâf ve latif olan LÜKS tuvalet sabununa güvenirler İyi bir tuvalet sabunu olan LÜKS'ün tonik tesirile ciltlerinin tamamen şeffaf kaldığını, latif ve hoş bir revnak peyda ettiğini bilirler.

Daima LÜKS tuvalet sabununu kullanınız. Temiz ve güzel bir tene sahip olursunuz. Bu güzellik sabununun enfes kokusunu çok beğeneceksiniz.

2120
sinema yıldızının
tercih ettiği güzellik sabunu

LT.251

GÜL-OK
KONFEKSİYON

yazlık bir modelini takdim eder:

MODEL : 523
Poplin buruşmaz elbise
Fiat ..... TL. 76 40

Mevsim için hazırlanan zengin çeşitli koleksiyonumuzu Gül-Ok mağazalarında görünüz.

Posta ile tediyeli sevkiyat yapılır
Müracaat
Posta K. No. 412
GALATA

Toptan satış : Duvardibi 3/5
Eminadağ — Telefon 47 12 41

Hayat

ELIZABETH MAHKORN

(Fotoğraf : Suavi Sonar)

HAFTALIK MECMUA

25 NİSAN 1958

FİATI : 100 KURUŞ

CİLT : 4, SAYI : 81

SAHİBİ :
ŞEVKET RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
HİKMET FERİDUN ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İBRAHİM ÇAMLI

HAZIRLIYANLAR :
SEMİRAL BİLBAŞAR
FİRUZ AŞKIN
FİKRET ARIT
AYHAN ERER

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - Sürenkök (Ankara) - Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

REKLAM İÇİN :
Kararname gereğince, Türk Basın Birliği Resmî İlânlar Limited Ortaklığı'ndan verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
Yıllık (52 sayı) 50 T. L.
6 aylık (26 sayı) 25 T. L.

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 19 Cent'e ve İngiliz Lirası olarak 1 Shilling 5 Pence'e tekabül eden fiatla satılır. Yıllık abone fiatı — âdi posta ücreti dahil — 75 Türk Lirasıdır. Abone olmak istiyenler bu meblâğın karşılığı olan Dolar veya İngiliz Lirasını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alabilirler.

HAYATTAN FOTOĞRAFLAR

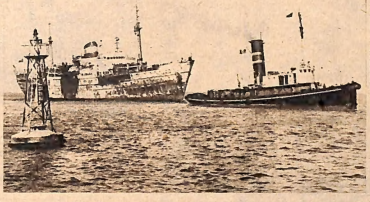

İZMİR LİMANDA — Geçen yıl Amerikan Howell-Lykes şilebi ile çarpışarak batan İzmir yolcu vapuru, uzun çalışmalardan sonra geçenlerde bir İtalyan firması tarafından yüzdürülmüştü. İçindeki su boşaltılan ve yarası kapanan gemi römorkörle çekilerek İzmir limanına getirilmiştir. İzmir'i, İzmir limanında, İzmir'liler tezahüratla karşılamışlardır.

YILDÖNÜMÜ — Bir İngiliz polisinin oğlu olan ve ikinci yıldönümünü kutlıyan Peter adındaki bu minimini çocuk, kalbinde bir delikle dünyaya gelmiştir. Doktorlar yavrunun üç sene daha yaşıyabileceğini söylemişlerdir. Kurtulması için mucize kabilinden bir ameliyat geçirmesi lâzımdır.

ÖKSÜZ KUZULAR — Anaları tarafından emzirilmiyen Avustralya'daki bu kuzular için sahipleri, kuzuların hayatını kurtarabilmek için aşağı yukarı normal bir emzirme şekli olarak bu usulü bulmuşlardır. Kuzular acıktıkları zaman bölmelere girmekte, şişelerden, meme emer gibi sütlerini içmektedirler.

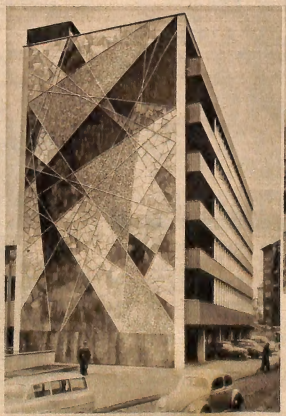

MODERN BİNALARDA TEZYİNAT — Tezyinat artık binaların içinden dışına çıkmağa başlamıştır. Âdeta abstre bir resim gibi tezyin edilmiş olan yandaki duvar Bonn'dadır. Süsleme, açık maviden siyaha kadar değişen renkli taşlardan meydana getirilmiştir. Yukarıda da Tokyo'daki bir başka tezyinat görülüyor.

MİMAR KOCA SİNAN ANILDI

Ölümünün 370. yıldönümü vesilesiyle Edirne Eğitim Derneği tarafından 9 nisan 1958 çarşamba günü Selimiye Camisi methalinde yapılan bir törende Mimar Koca Sinan anıldı. Edirne'deki bütün okullar törene iştirak etmiş, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi öğrencilerinden bir grup da törene katılmıştı. Yapılan konuşmalarda Koca Sinan'ın çeşitli yönleri tebarüz ettirilmiş, tören büyük bir halk topluluğu tarafından takibedilmiştir. Yukarıda, Eğitim Derneği adına konuşan bir üye, yanda Sinan için yazılmış şiiri okuyan bir öğrenci görülüyor.

NE KADAR UZAYACAK ? — Londra'nın meşhur Dolcis müessesesi tarafından teşhir edilen bu kadın ayakkabıları, ayakkabı konusundaki son yenilikleri göstermektedir. Bu modellerin adı «Lâf olsun diye» dir. Fakat muhakkak ki birçok kadınlar bunlara lâf olsun diye bakmıyacak ve bütün acayipliğine rağmen giymeğe teşebbüs edecektir.

HER GECE SAÇ TUVALETİ — Paris'in meşhur Lido gazinosu balerinleri her gece temsilden önce saçlarını yaptırmak mecburiyetindedirler. Bunun için de, saçları yapıldıktan sonra elbiselerini çıkarırken boşmamak ve zamandan tasarruf etmek üzere gazinoya gelir gelmez soyunmakta, çıplak vücutlarına mantolarını geçirerek hemen bir sokak ötedeki berbere koşmakta ve saçlarını yaptırmaktadırlar.

BİR AŞK HİKÂYESİ NİHAYETLENİYOR

Hong - Kong'dan yeni dönmüşlerdi. Hazırlıkları yapılmakta olan yeni filminin prodüktörü tarafından verilen kokteyide bulunmak için Londra'nın Savoy Otel'inde idiler. Ertesi gün de ortadan kaybolduklar. Erkeğin Bavyera Alpleri'nde, Neuhaus'daki dağevine çekildikleri anlaşıldı. Bunlar filim çevirmek üzere Hong-Kong'a giderken bir gün İstanbul'da kalan şöhretli Alman aktörü Curd Jurgens ile Fransız sevgilisi Simone Bicheron idi. 74. sayımızdaki resimli bir röportajda okuyucularımıza bildirdiğimiz gibi Hayat muhabiri onların İstanbul'daki bir günlük misafirliklerini adım adım takibetmiş ve bu arkadaşlığın onları bir izdivaca götüreceğini ileri sürmüştü. Netekim Savoy Otel'inde gazeteciler etrafını çevirip «Ne zaman evleneceksiniz ?» diye sordukları zaman Simone bütün sevimliliğiyle mânalı mânalı gülümsemiş, Curd Jurgens ise «Dördüncü evliliğim en iyisi olmalıdır, onun için birbirimizi iyice tanımağa çalışıyoruz» demiştir.

Rock and Roll bütün hızıyle devam ediyor

Almanya'nın Mainz şehrinde her sene üç gün süren bir karnaval yapılır. Ananevi halk dansları oynanır ve halk türküleri söylenir. Fakat bu sene karnaval bambaşka bir hüviyete bürünmüş ve günün modasına uyan gençler karnavalı yukarıda görüldüğü gibi Rock and Roll müziği ve Rock and Roll dansları ile kutlamışlardır. Mainz'in açık hava karnavalından Paris'in yandaki resimde görülen karanlık gece kulüplerine kadar her yerde salgın hâlâ bütün hızıyle devam etmektedir.

ATEŞ GÜNÜ — Japonya'da bahar büyük şenliklerle kutlanır, her yer çamlar ve kamışlarla bezenir. Şenlikler bittikten sonra da bütün bu süs malzemesinin meydanlarda yakılması bir âdet haline gelmiştir. Nasıl bahar Japonya'nın her yerinde aynı şekilde kutlanırsa, dükkân ve evleri süslüyen çamlar ve kamışlar da aynı şekilde yakılır. Bunları yakmak vazifesi çocuklarındır. Alevler ne kadar yükselirse bu çocuklar arasında yetişecek olan ressam ve hattatların da o nispette büyük olacağına inanılır.

Sohbet KÖŞESİ

GÜZELLİK ÇİRKİNLİK BAHSİ

Bu hafta aldığım mektuplardan birinin ilk cümlelerini okurken bunu yazan insanın ağır bir felâkete uğradığını zannederek yüreğim burkuldu. Mektubu yazan delikanlı âdeta ağlamaklı bir üslûpla: «Beni teselli ve teskin ediniz, diyordu, ben hayata küsmüş bir insanım. Tahsil devremin sonuna geldiğim halde istikbalimin âdeta yıkıldığını görüyorum. Isturabım her gün biraz daha artıyor, gözüm hiç bir şeyi görmüyor...»

Siz olsanız bu satırlara üzülmez misiniz? Acaba nedir bu delikanlıyı perişan eden ıstırap? diye merak etmez misiniz? Ben de merak ettim ve daha bir kaç satır okuduktan sonra anladım ki kendisi meğer «güzel» olmadığına üzülürmüş! Çirkin imiş. Aynalara bakamıyormuş...

Eğer dünyaya çirkin olarak gelmiş insanların hepsi bu delikanlı kadar içli olsalardı, dünyanın manzarası cenaze çıkmış bir evin manzarasına dönerdi. Halbuki dünya, aramızda pek az güzel insan bulunmasına rağmen gayet neşeli bir dünyadır. Çünkü dünya ayakta duruyor ama güzellerin yüzü suyu hürmetine değil, güzellikler ortaya koymasını bilen insanların yüzü suyu hürmetine duruyor. Tabiat herkesi güzel yaratmamakla ne düşünmüş bilinemez; ama güzel çirkin demeden her insanın ruhuna öyle bazı istidatlar yerleştirmiş ki o sayede herkes güzel görünebiliyor, dolayısiyle sevilıyor, etrafına hayranlar toplıyabiliyor, hattâ baş üstünde taşınabiliyor.

Bilir misiniz ki Sokrat filozof yaşadığı şehrin en çirkin adamı idi. Ama kimse yüzü güzel olmadığı için ondan kaçmadı. Bilâkis etrafı ömrü boyunca hayranlarıyle çevrili idi. Voltaire filozof, Heidegger filozof, Einstein filozof, eğer kabil olsaydı da yan yana durabilselerdi çirkinlikte birbirlerinden geri kalmadıkları görülecekti. Halbuki yaşarlarken etraflarında daima ağızlarının içine bakan insanlar vardı. Üstelik onların çirkin olmaları şehirlerin en güzel meydanlarına heykellerinin dikilmesine de mâni olamamıştır.

Devirlerinde çok sevilmiş, ne çare ki yüzleri güzel olmıyan sanatkârlar bakikaten pek çoktur.

Fakat çirkinlik diyip geçmemeli. Belki de bu büyük adamlar kuvvetlerini biraz da çirkinliklerinden alıyorlardı. Çünkü fakirlik gibi çirkinlik de insanı muvaffak olmaya doğru iter. Bacon filozof: «Çirkinler tabiatla ödeşirler. Zira tabiatın kendilerine ettiği kötülüğe mukabele ederek ondan öçlerini alırlar» diyor.

Yüzümüzü güzelleştirmenin yolu ruhumuzu güzelleştirmekten başlar. Bu da iyi birşey yapmakla mümkün olur. Güzelliğe pek fazla ehemmiyet vermemeli. Gene Bacon filozofun dediği gibi: «Güzellik yaz yemişleri gibidir. Çabuk çürür, çok dayanmaz.» Onun için yüzümüz nasıl çizilmiş olursa olsun biz ruhumuzu güzelleştirmeye çalışalım, Çünkü o bizim elimizdedir.

ŞEVKET RADO

23 NİSAN 1920

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YAZAN: NAŞİT HAKKI ULUĞ

MUSTAFA Kemal'in dünya görüşü, kendisini daima meşverete meylettirmiştir.

Gençlik yılları, Sultan Hamit zamanında, Kanunu esasinin iadesi, Meşrutiyet'in ilânı, Âyan ve Mebusan Meclislerinin yeniden toplanması mücadelelerinin heyecanı içinde geçmişti.

Meşveret zevki

Meslek hayatında ise, o, akşamları evine çekilmez, muhakkak beş, on arkadaşının toplu bulunduğu bir köşe veya masa arar, konuşmaktan, münakaşadan haz duyardı; «meşveret» onun hayatını tamamlıyan bir vasıf idi.

Harbde Osmanlı Meclisi

Bir gün Osmanlı Devleti, Cihan Harbini kaybettikten ve kendisi cepheden İstanbula döndükten sonra, milletin mukadderatının, yalnız tac ve tahtını düşünen bir padişah ve onun etrafındakiler tarafından değil, milletin gözünde hiç bir değeri kalmamış bile olsa, gene Mebusan Meclisince ele alınmasını ve milletin haklarının temsilî bir varlıkla savunulabileceğini düşünüyor ve bu kanaatle Fındıklı Sarayına koşuyordu. O, memleketin müstakbel müdafaasını hazırlamak için parlâmento ile el ele verecek bir hükümetin içinde mesuliyet almak ve askerî idranın başında bulunmak istiyordu. Bu Meclis kendi kendisini mecburen feshetmiş olan İttihat ve Terakki Fırkası mensuplarından mürekkepti; aralarından mühim bir kısım mebuslar Teceddüt adlı bir fırka kurmuş olmalarına rağmen, siyasi mesuliyet bakımından İttihat ve Terakki'nin içinde ve beraber idiler. Ontar, bütün harb boyunca devletin başında üç mütehakkim şahsa karşı hiç bir murakabe kuramamışlardı. Milletin nazarında harbin fena idaresinden mesuldüler.

Hürriyet kahramanı Enver'in dünya görüşü üzerinde Prusya militarizminin Kayser Vilhelm'in derin tesirleri olmuştur. Enver, ne Cihan Harbine girerken parlâmentonun reyini almayı düşünmüş, ne de harbin sevk ve idaresinde parlâmentoya murakabe imkân ve hakkı tanımıştı. Şahsi görüşlerinin esiri olarak, milletine hesap veremeden öldü.

Mebusan Meclisi harbin seyir ve istikameti felâkete doğru giderken, Meclisin dört yıl olan seçim dönemini, memleketi yeni seçimlerin siyasi sarsıntılarından muhafaza bahanesiyle, harb devam ettiği müddetçe, içtimalarını uzatabilecek kanunu kabul etmişti (11.3. 1918. Böyle Meclis, hükümet üzerinde murakabe hakkı kullanmaz, ve Padişahın entrikalarına karşı koyamazdı.

M. Kemal Paşa Fındıklı'da

Mustafa Kemal bunu bildiği halde, Yıldız Sarayına değil, Fındıklı Sarayına gitmeyi tercih ediyordu. O gün Meclis, Tevfik Paşa kabinesine itimat meselesini görüşüyordu. Bazı mebusların, mütareke şartlarının tatbikatına karşı tenkidlerine cevap veren hükümet sözcüsü bir avukat «Memleketle bunca kötülükler olurken niçin ağzınızı açmadınız, bugünkü feci durumun mesulleri biz değiliz, sizsiniz...» diye sözlerini oğuzlarına tıkıyordu. Mebusların dili açılmış, ama geç kalmışlardı. Artık Meclis, Sarraya da bir mesnet olamazdı, Padişahın bir iradesiyle dağıtıldı. (21.11.1918).

Millî irade temsilcisiz kalmıştı. Galip devletler dahi barış muahedesi adı altında dikte etmeyi düşündükleri idam hükmünü bir parlâmentoya tasdik ettirip, ona hukuki bir kıymet verdirmek arzusunda idiler. Kanunun gösterdiği zaman içinde seçimlerin yapılması beklenirken Padişah seçimleri sulhun aktinden sonraya bırakıyordu. (4.1.1919).

Milletin ölüm veya kalımı mevzuu bahis olduğu bir sırada, Meclisi fesheden, yeni bir Meclisi de kanunî müddeti içinde toplamıyarak, ne zaman kavuşulacağı bilinmiyen sulhun sonrasına bırakın zihniyet, milletin mukadderatını kendi eline alması yolunu açıyordu.

Yeni Devlete Doğru

Mustafa Kemal'in mütareke günlerinde, İstanbulda yakın arkadaşları ile yaptığı temaslarda hükümetin ve Sarayın bu durumu, artık yeni bir devletin kurulması zaruretlerinin konuşulmasına imkân veriyordu. Yer yer millî teşekküllerin temeli atılıyordu. Trakya - Paşaeli Cemiyeti faaliyete geçmişti. Umumi merkez İstanbulda olmak üzere kurulan «Vilâyatı Şarkiye Müdafai Hukuk Cemiyeti» nin Erzurum teşkilâtı çalışmıya bile başlamıştı. (3.3.1919).

Millî Sır!

Mustafa Kemal, bir ordu müfettişliği vazifesi temin ederek Anadoluya ayak bastıktan bir ay sonra Amasyadan millete seslendi: Vilâyetlere ve kolordulara yolladığı tarihî tamimi ile, milletin istiklâlini, İstanbuldaki hükümetin değil, gene milletin azim ve kararının kurtaracağını, milletin hal ve istikbalini sağlıyacak, her türlü tesir ve murakabeden âzade bir millî heyetin vücudunun lüzumunu anlatıyor, Sivasta millî bir kongreyi toplantıya çağırıyordu (21-22. 6. 1919). Bu tamim Anadolu'daki idarecileri ve kumandanları gerçek bir hayrete düşürdü. Bu, padişaha ve hükümete karşı açık bir isyandı. Mustafa Kemal bu hareketi yaparken, tapyekûn Türk münevverine güveniyor, vilâyetlerin her livasından milletin itimadına lâyık üç murahhasın süratle Sivasa gönderilmesini ve bu davetin her ihtimale karşı bir «millî sır» halinde muhafazasını istemeyi de unutmuyordu.

Mustafa Kemal fiilen işe girişmiş ve padişahın toplanmasını sulhtan sonraya bıraktığı Meclisi vazifeye davet etmişti. Mustafa Kemal, artık Padişahla karşı karşıya, millette el ele idi. O, hayat tecrübesinin ve irfanının ışığı altında, giriştiği mücadelenin programını, gayesini ve siyasetini çizmişti.

Amasyadan Erzuruma giderken, o, millî hareketin harb hedeflerini ortaya koyuyor, şark ve garpta teşkilâtlanan Kuvayi Milliye ve ordu erkâniyle temasa devam ediyor; bu millete, mağlûp ve yorgun çıktığı bir Cihan Harbinden, şimdi, tek başına ve çok ağır şartlar içinde yeni bir savaşa niçin atıldığını ve neyi elde etmek için daha ne kadar zaman elinde silâh, kar ve çamurlar içinde aç ve çıplak dövüşmeye mecbur olduğunu anlatmak ve onu inandırmak vazifesiyle karşı karşıya bulunuyordu.

Dâvası, padişah ve halife ve onun hükümeti tarafından tasvibedilmediği-

ATATÜRK'ÜN MÂNALI BİR HAREKETİ

MUSTAFA KEMAL Paşa bu resmi, vaktiyle İtalyan istilâsına karşı müdafaa ettiği Derne halkının kendisine hediyesi mahallî kıyafetle, eksersi Birinci Büyük Millet Meclisi Şeriye Encümeni âzası bulunan mebuslarla birlikte 22 mart 1921 günü Ankara'da Meclis bahçesinde çektirmiştir. Mustafa Kemal'in, İslâm âleminin esaretten kurtarılması için uzak vatan topraklarındaki mücahedesinin bir hâtırasını giyerek Meclisteki ilmiye mensupları arasında bu resmi çektirmesi ne kadar mânalıdır. Grupta bulunanlar: (Soldan sağa) Hacı Bekir (Konya). Meclis İkinci Encümeni riyasetinde ve idare Şûrâsında bulunmuştur. İstanbul Meclisinden gelmiştir. Feyzi Hoca (Malatya). Müderris. İstanbul Meclisinden gelmiştir. Bayraktar Hacı Veli (Eskişehir). Tüccar. İstanbul Meclisinden gelmiştir. Şeyh Şemsettin (Ankara). Hacıbayram şeyhi - Musa Kâzım (Konya). Dâvavekili. B. M. Meclisi birinci ve ikinci reisvekillikleri vazifesi yapmıştır. Daha sonra Şeriye Vekilliği ve Ziraat Bankası idare meclisi reisliğinde bulunmuştur. İstanbul Meclisinden gelmiştir. Mustafa (Ankara) Müderris. Mazlum Baba (Denizli). Tavas'ta tekkeizir postnişini idi. Mustafa Kemal Paşa. Nebil (Afyon). Mehmet Vehbi (Konya). B. M. Meclisinde ikinci reisvekilliği, şeriye encümeni reisliği ve şeriye vekilliği yapmıştır. Salih (Siirt). Hacı Hüsnü (Isparta). Müderris. Isparta müftüsü Hafız İbrahim (Isparta). Ispartalı Tahir Paşa'nın oğludur. İlmiye sınıfındandır. Millî Mücadele'de Isparta Müdafaai Hukuk Reisi ve Damir Alay Komutanı idi. Rasih (Antalya). İstiklâl Mahkemesi Özalığında bulunmuştur.

ne göre, bu meşru hareketini milletine kabul ettirmek mükelleftyetinde idi; hareketi sarih bir ihtilâldi, kendisini ancak bir Millet Meclisi destekliyebilirdi.

Kongre, Meclis İstiyor

Daha önce toplantıya çağrılmış olan Erzurum Kongresi, Padişahın, vazifesi-

NASIL KURULDU?

ne nihayet verdiği Mustafa Kemal'i kendisine başkan seçip, verdiği kararlar arasında, millî sınırlar içindeki bütün vatan topraklarının bir bütün olduğunu, İstanbuldaki idareden katiyetle ümit kesildiği takdirde, muvakkat bir hükümetin kurulmasına kadar azimli bulunduğunu, bu hükümet heyetinin millî kongerece kabul olunacak heyet olacağını ve kongre toplu değilse «Temsil Heyeti» nin hükümeti seçmesi hakkı kabul edildiğini ilân edince ve şarkta ordu bu kararın tatbikçisi tavrını takınınca işin çehresi değişti. Görülüyordu ki, bu büyük bir mücadelenin başlangıcıdır; mücadelenin gerçek âmili millî kuvvettir ve hâkimi de millî

serek yaptığı baskı sonunda, millî dâvaya hizmet edecek bir hükümet heyeti kurulmasını Saraya kabul ettirdikten sonra yeni sadrazamin temsilcisi olarak Amasyaya gelen Bahriye Nazırı Salih Paşaya (20.10.1919) Mustafa Kemal, milletin kararlarını dikte etti :

1) Sulhun teessüsünden sonra toplanmak üzere dağıtılan Mebusan Meclisi için derhal seçimlere başlanmalıdır.

2) Millî hareket hükümetçe resmen tanınmalı ve hükümet millî teşkilât ile işbirliği yaparak memleketi istilâcılara karşı savunmalıdır.

3) Kongrenin mukarreratı, Mebusan Meclisinin kabulüne arzolunmalıdır.

Yeni Seçime Doğru

Amasya görüşmeleri, Meşrutiyet tarihinin ehemmiyetli bir tasfiye hareketine temas etmiştir. İstilâcılar ve padişahın etrafındakiler, millî hareketi İttihat ve Terakki bekayasının bir nefis müdafaası hareketi ve hattâ kaybettikleri iktidarı ellerine geçirmek için damga vurmak ne büyük bir ihanetti.

Salih Paşa, İttihat ve Terakki mensuplarının ve subayların, adalet ve politika sebeplerinden siyasetle ve millî teşkilâtla alâkadar olmamalarını istemişti. Halbuki millî hareket, bir siyaset veya fikra dâvası değildi. Herkes, kurtuluş dâvası için canını adamıştı.

Seçimler hararetlenince, İstanbulda «Millî Kongre» adlı bir çatının altında birleşen, o zamanın mümeyyezleri, yürekleri vatan sevgisi ile dolu dahi olsalar, İstanbul hükümetinin bu görüşünün yanında yer almış bulunuyorlardı; başlarında asabiyet ve tecellüdü ile tanınmış bir tıp profesörü, göz tabibi Esat Paşanın bulunduğu bu teşekkül, Sivas'a müracaat ederek «Heyeti Temsiliye» den şunları istiyordu :

1) Yine Meclis, memleketin hayat ve mematına ait kararlar verecektir. Mebuslarımızın, alacakları kararların önemini bilen, tecrübeli ve memleket menfaatlerini hiç bir emele feda etmiyecek namuslu adamlar olmaları lâzımdır.

2) Memleketi bu hale getiren İttihat ve Terakki idaresine kasideler okumuş eski mebuslar ile, mazisi ister temiz, ister kirli olsun İttihat ve Terakkinin tanınmış simaları ve şaibeli mensupları bu Meclise girmemelidirler; millet ve İtilâf devletleri bunların iktidara gelmesini hazmetmez. Edirne ve Bursada adaylardan bazılarının Kuvayi Milliyeden kuvvet alan bir takım mürur İttihatçılar olduğu tevatür halindedir. Sizin vazifeniz birtaraflığı temindir, müessillerinizin seçimlere müdahalesinin önlenmesi lâzımdır. Tarafsızlık hususunda söz vermiştiniz. Bu söz tutulmalı.»

Mustafa Kemal, şöyle cevap vermişti :

«Bir takım tevatürlerden bahsediyorsunuz... Sizin de Çiftçi Derneği adı altında İttihat ve Terakki fırkasının maklûbü olan Teceddüt Fırkasının âzasını mebus yaptırmak için Eskişehir, İzmit, Kastamonu, Kütahya, Bursa, Trabzon ve sair yerlere mektuplar ve memurlar yolladığınızı duyduk, sizin bu hareketlerinize ne denir ? Milletin seçeceği mebusların ahlâk ve evsafı lâzımeyi haiz olmalarını biz de isteriz. Ancak tecrübe edilmiş kimseleri tamamen tanımadığımız içindir ki, işi doğrudan doğruya milletin vicdan ve dimağının temizliğine bırakmayı lüzumlu bulduk; milletin seçeceği mebuslara ne içeriden ve ne de dışarıdan, itiraza kimsenin salâhiyeti olamaz (5.11.1919)

Meclis Nerede Toplanmalı?

Mustafa Kemal, İstanbulun istilâ kuvvetlerinin avucunun içinde bulunduğu aşikâr iken, burada bir Millî Meclisin açılmasına imkân dahi olsa, devamlı olarak çalışmasının ümidedilemiyeceğini düşünerek, ekserisi millet vekili seçilen millî hareket reislerinin İstanbula gitmeleri takdirinde, aciz içinde bulunan bir hükümetin onların masuniyetini temin edemiyeceğini ve binnetice cümlesinin tuzağa düşeceğini önceden görüyordu. Bunun için, Millî Meclisin her halde, her türlü tazyik ve tesirden uzak bir Anadolu şehrinde içtima etmesi lâzımgeldiğini savunuyordu. Fakat bu teşebbüsünde muvaffak olamadı.

(Sonu gelecek sayıda)

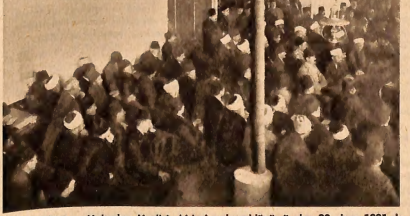

AÇIŞ NUTKU — Mebuslar, Meclisin birinci açılış yıldönümü olan 23 nisan 1921 de Reis Mustafa Kemal'in okuduğu açış nutkunu dinliyorlar. Meclisin toplantı salonu, bir kahvehaneden tedarik edilen asma gaz lâmbası ile aydınlatılır, şam tomrukları yakılan iki soç soba ile ısıtılırdı. Salon çok ufak ve tefrişte de iptidai idi.

iradedir. Erzurum Kongresi, millî iradeye istinadetmiyen her hangi bir hükümet heyetinin indî ve şahsî mukaddematının milletçe tanınmıyacağını, mandada ve himayenin kabul edilmiyeceğini açıklıyor ve Meclisin derhal toplanarak hükümeti murakabesi altına almasını istiyordu. Mustafa Kemal'in müessir üslûbiyle tarihe nakşettiği şu sözlerle bu kongre mesaisine son veriyordu :

«— Tarih bu kongremizi ender büyük bir eser olarak kabul edecektir ! (7.8.1919).

Sivas Kongresinde de

Sivas kongresi (4.9.1919), Padişahla Anadolunun her türlü münasebetini keyaptıkları bir hamle diye dünyaya yayarak, kurtuluş mücadelesini doğarken boğmak istiyorlardı. Halbuki Mustafa Kemal'in, asker almasına, ordunun başkumandanına itaatle mükellef belli başlı bir rüknü bulunmasına rağmen, İttihat ve Terakki iktidarını, harbe vakitsiz ve tedbirsiz olarak girdiğinden, cepheleri ve orduyu sevk ve idare edemediğinden dolayı mufassal raporları ile, müdellel iddialariyle tenkidden çekinmemiş ve memleketi ezen Alman askerî hegemonyasına karşı, tâ Çanakkale zaferini hazırladığı günden Suriyenin çöküşüne sebep olan hâdiseler içinde, gerçek Türk menfaatleri ve şerefi için mücadele etmiş bir kahraman olduğu malûm iken, takdir edersiniz ki millî kurtuluş hareketine böyle bir

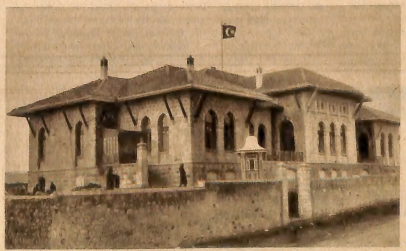

MECLİS BİNASI — Büyük Millet Meclisi binasının Millet Bahçesi'nden görünüşü.

Hayat'ın yeni romanı

Rüya Kadın

Yazan: **Collins**

ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

Birinci Hikâye

(Percy Fairbank'ın anlattığına göre...)

I.

— HEY, seyis! Seyis! Nerdesin canım?! Bak buraya!

— Niçin çıngırağı çalmıyorsun şekerim? Böyle duyuramazsın.

— Aradım ama çıngırak yok!

— Avluda da kimse görülmüyor. Ne kadar garip! Bir daha seslen...

— Hey, seyis! Seyis! Nerdesin?

İkinci defa seslenmem de boşa gitti. Hiç kimse bana cevap vermiyordu. Ne yapacağımı, ne söyliyeceğimi bilemez oldum. Dizginleri elimde iki at ve ihtimam göstermeye mecbur olduğum bir bayanla bu garip kasabanın tenha hanında, avlunun ortasında kalakalmıştım. Üzerimdeki mesuliyetlere, atın bir tanesinin fena halde topalladığını ve bayanın da karım olduğunu ilâve edeyim... Ben kimim? Belki sorarsınız. Bu suale cevap vermek için çok vaktimiz var. Yeni hiç bir hareket olmadı; bizi kimsenin karşıladığı yok. Bari kendimi ve karımı takdim edeyim.

Adım: Percy Fairbank. Bir İngiliz centilmeni. Yaş, diyelim ki kırk. Işsiz. Mutedil politikacı. Orta boylu. Güzel yüzlü. Hoş tabiatlı. Hayli zengin.

Karım, bir Fransız bayanı. Ilk defa Fransa'da babasının evinde rastladığım zaman onu bana Mademoiselle Clotild Delorge diye takdim ettiler. Derhal âşık oldum. Ama niçin âşık olduğumu doğrusu ben de pek bilmem. Sebep, belki de, o sırada tamamiyle aylak olup yapacak başka bir işimin bulunmayışıdır. Itiraf edeyim ki Mrs. Fairbank ile benim müşterek hiç bir şeyimiz yoktur. O, uzun boylu, esmer, sinirli, çabuk heyecanlanır, romantik bir kadındır. Bütün düşüncelerinde daima ifrata kaçar. Böyle bir kadın bende ne bulur acaba? Öte yandan ben, onda ne bulurum? Ama, ne kadar gariptir ki biz, birbirimiz için yaratılmış gibiyizdir! Evleneli on sene oluyor. Biricik tasamız çocuklarımızın olmayışı. Siz nasıl düşünürsünüz bilmem; fakat ben, umumiyetle, buna mesut bir evlenme diyorum. Kendimize ait bu kadar izahat yeter. Ikinci sual şu olabilir: Hanın avlusunda ne işimiz vardı ve niçin ben seyislik vazifesi görüp atları tutuyordum?

Biz daha çok Fransa'da, karıma ilk rastladığım çiftlikte yaşarız. Bir değişiklik olsun diye ara sıra Ingiltere'deki dostlarımı ziyarete giderim. Işte şimdi bu ziyaretlerden birini yapmaktayız. Ev sahibimiz, Somersetshire'de malikânesi olan kolej arkadaşlarımdan biridir. Farleigh Hall adı bu malikâneye av mevsiminin sonunda gelmiştik.

Takvimimize unutulmıyacak bir gün olarak geçen şu satırları yazdığım gün, av köpekleri Farleigh Hall'de toplanmıştı. Karımla ben, arkadaşımın ahırındaki en güzel iki ata binmiştik. Bu iltifata doğrusu hiç lâyık değildik. Zira bizim avla bir alış verişimiz yoktu. Fakat ata binmek, her tarafımızı çevreliyen güzel manzaraları seyretmek ve bu ilkbahar sabahının serin havasından faydalanmak hoşumuza gidiyordu.

Av inkişaf ettikçe onu takibediyorduk. Fakat bir duraklama olunca, vakit geçip de sabırlar tükenmiye, şaşkın köpekler şuraya buraya koşuşmaya ve yorgun sporcuların ağızlarından kötü lâflar işitilmeğe başlayınca avın bu safhası artık bizi ilgilendirmez oldu. Atlarımızın başlarını ağaçlarla gölgelenmiş bir çimenliğe doğru çevirdik. Çimenliği atlarımızı kosturarak geçtik ve kendimizi geniş bir düzlükte bulduk. Düzlüğü geçince ikinci bir çimenliğe geldik. Bir çay atladık, bir köyden geçtik, buradan çıkınca kendimizi yemyeşil tapelerin sessizliklerici içinde bulduk. Atlar, başlarını birbirleriyle tokuşturuyor kişniyor, neşeleniyorlardı. Avı unutmuştuk! Çocuklar kadar mesuttu.

Tam Fransızca bir şarkı söylemeğe başlamıştık ki saadetimiz âni olarak sona erdi; karımın bindiği at, tökezledi. Bereket versin, karım dikkatli davrandı da düşmekten kendini kurtardı. Meğer atın ayağı, bastığı bir taşın kaymasiyle bükülmüş ve bir sinir zedelenmişti. Hayvancağız topallamaya başladı. Ne yapmalı idi? Biz bu tenha yerlerin yabancısı idik. Nereye baktıksa insan göremiyorduk. Patikayı takibederek tepeye kadar çıkıp öteki tarafa bakmaktan başka bir çaremiz yoktu. Orada belki bir şeyler görebilirdik. Karımı kendi atıma bindirdim. Fakat mübarek hayvan hiç kadın taşımamış olacak ki benim kuvvetli bacaklarımın tazyikini hissetmeyince huysuzlanmaya, oyaklariyle yeri eşeleyip tozları kaldırmiya başladı. Nihayet yürüdü. Ben de topal atın dizginlerini elime alıp yaya olarak arkadan karımı takibettim. Dünyada topal attan daha feci bir şey var mıdır, bilmem! Birçok topal insanlara ve topal köpeklere rastladım ki pek neşeli idiler. Halbuki topal atın kendi felâketine âdeta üzülen bir hali var.

Yarım saat kadar karım önde, yedeğimde topal atla ben de arkada patikayı tırmandık. Nihayet tepeye çıkmıştık ki tarlada çalışan bir Somersetshire köylüsüne rastladık. Köylüye seslenip yanımıza çağırdım. Adamcağız bir adım bile atmadan tarlanın ortasında durmuş, bize bakıyordu. Onun bize pek gelmek niyetinde olmadığını anlıyarak Farleigh Hall'un uzak olup olmadığını avazım çıktığı kadar haykırarak sordum. O da avazı çıktığı kadar haykırarak şu cevabı verdi:

— Vourteen mile. Gi'oi a drap o'zyder.

Karımın hatırı için cümleyi Somersetshire dilinden İngilizceye tercüme ettim. Farleigh Hall'den on dört mil uzakta bulunuyormuşuz ve tarladaki dostumuz bize bu malûmatı verdiği için bir yudum cider (elma şarabı) istermiş!

Mrs. Fairbank sabırsızlanıyordu. Bu tarla sohbetine artık tahammülü kalmamıştı. Zira altındaki at, gittikçe haşarılığını arttırıyor, onu bir dakika rahat bırakmıyordu:

— Biz bu şekilde on dört mil gidemeyiz, dedi, acaba en yakın han nerededir? Tarladaki şu domuza soruver!

Cebimden bir şilin çıkararak güneşe tuttum. Şilin, cazibe kudretini gösterdi! Köylüyü tarlanın ortasından yavaş yavaş yanıma doğru çekti. Ona hikâyeyi anlattım; atları bırakacak ve Farleigh Hall'e gitmek için araba kiralıyacak civarda bir han olup olmadığını sordum. Gözlerini şilinden ayırmıyarak:

— Underbridge'de han var... dedi.

— Underbridge uzak mı?

Suali tekrar ediyor ve gülüyordu:

— Hu... hu... hu...!

Anlaşıldı ki Underbridge pek yakın bir yerde. Fakat nasıl bulmalı?

— Aslanım, yolu gösterir misin?

— Bir yudum cider verirsen!...

Nezaketle başımı eğip ona şilini gösterdim. Köylü zekâsı derhal harekete geçti. Böylece yola koyulduk. Karım, güzel bir kadındır. Fakat köylü bir kerecik olsun ona bakmadı. Daha garibi, atlara bile göz atmadı. Onun gözleri aklında idi ve aklı da şilinde!

Nihayet tepenin zirvesine geldik. Aşağıya bakınca bir vâdi içinde can kurtarıcı Underbridge kasabasını gördüğümüz zaman sevinçten yüreklerimiz hopladı. Burada bizim rehber, şilini istedi. Hanı bulmak hususunu da bize bıraktı. Ben, yaradılışta nazik bir adamımdır. Ayrılırken ona:

— Good morning... dedim.

Kalp olmadığına emniyet getirmek için şilini dişlerinin arasına sıkıştırmış olan rehberimiz, vahşi bir eda ile:

— Marnin!... diye cevap verip, arkasını bize çevirdi.

Medeniyetin bugünkü terakkisiyle şu hal, tam bir tezat teşkil etmiyor mu? Eğer Underbridge'de bir kilise kulesi görmeseydim vahşi bir adada yolmuzu kaybettiğimize hükmedecektim.

II.

Kasabaya varınca hanı bulmakta güçlük çekmedik. Kasaba, bir tek tenha caddeden ibaretti. Han da bu caddenin tam ortasında bulunuyordu. Hiç tamir yüzü görmemiş eski bir bina idi bu. Tabelâsı, okunmaz bir hal almıştı. Sokağa bakan pencerelerdeki bütün pancurlar kapalı idi. Kapının önünde bir horozla tavuklarından başka canlı

mahlük yoktu. Aşikârdı ki bu han, demiryolunun öldürdüğü eski araba menzillerinden biridir.

Açık duran kemerli kapıdan içeri girdik. Kimse bizi karşılamadı. Arka taraftaki ahırların bulunduğu avluya yürüdük. Karımın attan inmesine yardım ettim. Kendimizi, hikâyenin başında anlattığım vaziyette bulduk; çalınacak hiç cıngırak yoktu. Seslendiğim zaman bize cevap verecek hiç bir kimse görünmüyordu. Elimde atların dizginleri olduğu halde, her türlü yardımdan mahrum, avlunun ortasında kalakaldım. Karım, avlu boyunca ilerledi ve kendilerini yabancı bir yerde buldukları zaman bütün kadınların yaptıklarını yaptı; ilerledikçe her kapıyı açıp içerisine baktı. Bana gelince, üçüncü ve sonuncu defa haykırmak için nefesimi toplamıştım ki karım beni çağırdı :

— Percy ! Buraya gel !

Sesi ciddî ve heyecanlı idi. Avlunun nihayetindeki son kapıyı açmış ve gördüğü manzaradan birdenbire ürkerek geri çekilmişti. Elimde tuttuğum dizginleri duvara çakılı paslı bir çiviye bağlıyarak karımın yanına gittim. Rengi sarardı. Sinirlenmiş bir halde kolumdan tutup söylendi :

— Allah aşkına, şu manzaraya bak !

Baktım ve ne gördüm bilir misiniz ?

İki yemliği olan küçük bir ahır. Yemliğin birinde arpasını çiğniyen bir at, ötekinde de otların üstünde uzanmış uyuyan bir insan !

Seyis elbiseli, yıpranmış, solmuş, perişan bir adam. Çökük, buruşuk yanakları, seyrek kıvırcık saçları, kuru sarı derisi, geçmişte çektiği elem ve teessürleri ifade ediyordu. Kaşları, ıstıraplı bir şekilde çatıktı. Ağzının bir tarafı, sinirlilikle çarpılmıştı. İlk defa baktığım zaman sık sık nefes aldığını gördüm. Uykusu arasında titriyor ve içini çekiyordu. Seyredilecek hoş bir manzara olmadığı için derhal geri dönüp avludaki parlak güneşe konuşmak istedim. Karım beni geri çevirdi ve :

— Dur, dedi, dur ! Belki tekrar eder.

— Neyi tekrar eder ?... dedim.

— İlk defa içeriye baktığım zaman uykusunda konuşuyordu. Galiba korkunç bir rüya görüyordu. Sus ! Tekrar konuşmaya başlıyor.

Baktım ve dinledim. Adam, sefil yatağında kımıldandı. Kenetli dişlerinin arasından hızlı hızlı mırıldandı :

— Uyan ! Uyan diyorum sana ! İnsan öldürüyorlar !

Ve sonra bir lâhza durdu. İncecik kolunun birini yavaşça boğazına götürdü; titredi ve otların üstünde bir taraftan öteki tarafa döndü; kolunu boğazından çekti ve ileriye doğru uzattı; ellyle döndüğü taraftaki otlara sarıldı; bir şeyin kenarını tutuyormuş zannediyordu. Dudaklarının hareket ettiğini gördüm. Yavaşcacık yanına yaklaştım. Karım da, elimden sıkı sıkıya tutarak, benimle beraber ilerledi. İkimiz de üzerine eğildik. Uyku arasında tekrar konuşmaya başladı. Bu sefer çok garip, delice bir konuşma :

— Açık gri gözler. Sol göz kapağı biraz sarkık. Altın gibi sarı bir tutam lepiska saçlar. Pek güzel, anneciğim ! Güzel beyaz kollar. Küçük, hanım eli. Tırnaklarının uçları kırmızımtırak. Bıçak... O menhus bıçak. İlk önce bir tarafa, sonra öteki tarafa... Aha, seni yezit dişi kurt ! Bıçağı ne yaptın ?

Sustu ve birdenbire kımıldamıya başladı; otun üstünde debeleniyordu. İki elini birden yukarıya kaldırıyor, sinirli sinirli nefes alıyordu. Ansızın gözlerini açtı. Bir lâhza boşluğa baktı, derken tekrar derin bir uykuya daldı. Hâlâ rüya mı görüyordu ? Evet, ama şimdi rüya başka bir mecra almışa benziyordu.

Tekrar konuşmıya başlayınca sesinin tonu değişti; kelimeler bu sefer az. Ses, hazin ve yalvarıcı :

— Söyle, seni seviyorum de bana ! Bense seni ne kadar seviyorum ! Söyle, seni seviyorum de bana !

Daha derin bir uykuya daldı. Aynı kelimeleri ağır ağır tekrarlıyordu. Derken kelimeler yavaş yavaş dudaklarında kayboldu. Artık susmuştu.

Şimdi Mrs. Fairbank'in korkusu geçmiş, onun yerine merak ve tecessüs kaim olmuştu. Otlar üzerinde yatan zavallı adam, onun hayaline hâkim olmıya başlamıştı. Tatmin edilmemiş macera hissi, içinde kaynıyordu. Sabırsızlıkla boyuna kolumdan çekiyor, ve :

— İştiyor musun, diyordu, işin içinde bir kadın var, Percy ! Aşk ve ölüm var, Percy ! Handa hiç insan yok mu ? Avluya git de onlara tekrar seslen.

Karım, ana tarafından Güney Fransalı sayılır. Güney Fransa, yaradılıştan ateşli, güzel kadınlar yetiştirir. Buna dair başka bir şey söylemiyeceğim. Evliler benim durumumu anlarlar. Bekârlara ise söylemek gerektir ki biz yalnız karılarımızı sevmek ve saymakla kalmıyarak, onlara itaat de ederiz !

İşte, karıma itaat etmek için kapıya doğru ilerlediğim sırada bir yabancı ile karşılaştım. Bu yabancı adam, ufak tefek, mahmur bakışlı, kırmızı yanaklı ve başı çıplak ihtiyar bir adamdı. Dar pantolonla getir ve dört köşe kuyruklu eski siyah bir ceket giydiği için derhal anladım ki bu, hanın sahibidir. Kırmızı yanaklı ihtiyar :

— Günaydın efendim, diye söze başladı, kulaklarım biraz ağır işitir. Avluda oz evvel seslenen siz miydiniz ?

Ben cevaba hazırlanırken karım işe karıştı. Hancının kulaklarına uygun bir şekilde tiz ve yüksek bir sesle otlar üzerinde yatan zavallı adamın kim olduğunu, nereden geldiğini, uyku arasında neden o korkunç şeyleri söylediğini, bunun ne biçim bir kadın olduğunu, hakikaten onu bıçaklayıp bıçaklamadığını sordukdan sonra sözlerine şöyle nihayet verdi :

— Aziz hancı ! Bize bütün bunları anlatır mısın ?

Aziz hancı bu uzun sual listesini uykulu gözlerle dinledikten sonra şu cevabı verdi :

— Adı Francis Raven'dir. Benim yanımda seyistir. İşte, onun hikâyesi bu...

Karımın Güney'e mahsus ateşli mizacı birdenbire galeyana gelmişti. Ahırın avlusuna ayağiyle bir tekme indirdi.

Hancı, uykulu uykulu arkaya dönerek atlara baktı, ve :

— Çok güzel at bunlar ! dedi, benim ahıra mı koymak istiyorsunuz ?

Başımla tasdik ettim. Hancı, karıma hoş görünmek için ona hitabetti :

— Gidip Francis Raven'ı uyandıracağım. O, Müstakil Methodist'tir. Son doğum günü kırk beş yaşında idi. Benim seyisimdir. İşte onun hikâyesi !

İkinci defa bu enteresan malûmatı veren hancı, ahıra girdi. Biz de Francis Raven'ı nasıl uyandıracağını ve ondan sonra ne olacağını merak ederek peşinden gittik. *(Devamı gelecek sayıda)*

Erkek : «Unutma sakın, yarın gene aynı yerde boğulacaksın.»

İŞTE! TÜRKLER

Önce, dehşetli bir mermi yağmuru bütün körfezi ve tepelerin yamaçlarını sardı! Sonra Sarıbayır eteklerinde süratle hareket eden sayısız ufak noktacıklar!... Birbiri arkasından dalga dalga ilerliyor...

ÇEVİREN: ADNAN ERİM

İKİNCİ imzalayıp kenarda bekliyen haberciye uzattım. Derhal Birdwood'a götürmesini söyledim.

De Robeck'le Roger Keyes şaşkın bir vaziyette birbirlerine bakıştılar. Sonra, birşey söylemeden omzumu okşadılar. Kamarada fazla kalmadım. Odama döndüm.

Üç saat uyuduktan sonra gözlerimi açtım. Saat sabahın dördüne gelmişti. Gemimiz yine harekete hazırlandı. Şafakla beraber Arıburnu açıklarına geldik. İlk güllemizi tam 5.30 da Türk siperleri üzerine savurduk.

Dehşetli bombardımanımız 9 a kadar devam etti. Sahildeki kıtalarımız bu müddet zarfında biraz rahatladı. Fakat yine içerlere doğru bir ilerleme kaydetmediler. Halbuki ben, belki mukabil hücuma geçerler diye düşünüyordum. Bu sırada Hunter - Weston'dan bir haber geldi: Helles ve Seddülbahir'deki ümitsiz vaziyetinde hiçbir değişiklik olmamış. Bunun üzerine derhal d'Amade'a bir telsiz göndererek Bozcaada'daki müteakiben Fransız kuvvetlerinin tamamını alıp Teke koyu sahiline çıkarmasını söyledim.

Bu esnada, yani saat dokuzu birkaç dakika geçe, Kirte batı sahilindeki çıkarma yerinden bir telsiz alındı:

«Yaralılarımızı gemilere nakledinciye kadar tepeyi muhafaza ediyoruz.»

Acayip bir telgraf! Yaralıları nakledinciye kadar muhafaza ediyor! Naklettikten sonra ne olacak?!...

Bunu anlamak için çıkarma yerine kadar gidip vaziyeti bizzat görmek istedim. Güneye doğru dümen kırdık.

Dokuz buçukta Kirte'nin batı sahili açıklarına geldik. Gördüğüm manzara şuydu: Sapphire, Dublin ve Goliath zırhlıları çıkarma yerine pek yakın bir mesafede duruyorlar. Bizimkiler de sıra sıra tepelerden aşağıya inıyorlar, grup grup sandallara dolarak gemilere nakledıliyorlar!... Şüphesiz bunlar yaralılar olmalı. Fakat yaralı olmıyan bir çok gruplar da var ki, kumsalda oraya buraya yayılmışlar, sandalların gelip kendilerini almalarını bekliyorlar! Tepeye tırmanan bir tek kişi de görünmüyor!...

Vaziyet hoşuma gitmedi. Muharebe de olmuyordu. Tek tük patlıyan bir kaç tüfek sesinden başka birşey duyulmuyordu.

Bizim miskinlerin tembel tembel deniz kenarına yayılışları içimde bir itimatsızlık havası uyandırdı. Bu harekетin mânası neydi?... Niçin tahliyeye başlamışlardı?...

Derhal Goliath'a telsiz çektirerek durumu sordurdum. Cevap vermedi. Dublin'e sordurdum. Sadece, kuvvetlerimizin sahili terketmekte olduğunu bildirdi. Sebebini izah edemedi. Fena halde sinirlerim bozuldu. Bizzat askerlerden vaziyeti öğrenebilirdik. Lâkin onların hiçbiriyle temas mümkün olamıyordu. Büsbütün sinirlendim. Bu sahile kuvvet çıkarma fikri benimdi. En çok ümit bağlamış olduğum bir plânın daha başlangıçta ve gözlerimin önünde ters gitmesi beni deli ediyordu.

O sırada Sapphire zırhlısı, telsizle bizden kayaların arka taraflarına doğru ateş etmemizi istedi. Queen Elizabeth'in 38 lik topları derhal ağızlarını açtılar. Müthiş gülleleriniz yüz metre derinliklere kadar kayalıkların ve tepelerin üzerini altüst etmiye başladı. Fakat buna rağmen, kıtalarımız dizi dizi, tepelerden aşağıya inmekte devam ediyorlar, sahilde yerlere serilerek sandalların kendilerini almasını bekliyorlardı...

Bu üzücü vaziyete bir son vermek için bizzat harekete geçmeğe karar verdim. Böyle bir tahliye, emirsiz yapılamazdı. Öyleyse emri veren kimdi?!... Eğer Hunter - Weston verdiyse Arıburnu kıtaları komutanı Birdwood'un yaptığı gibi, önceden bana sorması lâzım değil miydi!... Sormadan, nasıl hareket edebilirdi?!...

Tam vaziyete müdahale etmek üzereydim ki, kurmay subaylarım böyle yapmaktan vazgeçmemi rica ettiler. Umumi durumu bilmeden müdahale etmenin fayda yerine zarar verebileceğini söylediler. Sözlerini uygun bulдum. Tahliye harekâtına bir müddet daha seyirci kaldıktan sonra, saat 10.15 te Helles Burnu'na doğru hareket ettik.

Yolda Braithwaite'le baş başa Kitchener'e şu telgrafı çektik:

«Türklerin şiddetli topçu ateşi altında, Gelibolu yarımadasının güneyinde altı noktaya çıkarma yapmıya muvaffak olmuş bulunuyoruz. Buralara çıkan kuvvetlerimizin yekûnu 29.000 dir. Arıburnu bölgesine sabah 3.30 ile akşam 20.30 arası 8.000 Anzac çıktı. Lâkin Türklerin tesirli topçu ateşleri ve şiddetli mukavemetleri karşısında içerlere ilerlememiz mümkün olmadı. Tâbiye icapları dolayısiyle Anadolu yakasındaki Kumkale mevkiine de muvakkat bir ihraç hareketi yaptık. Yarın sabah Alçıtepe istikametinde bir taarruz hareketine girişmeyi düşünüyorum.»

Helles mevkiine gelince, durumun dün akşamdan beri değişmediğini gördük. South Wales kıtaları Morto Limanı sahillerinde bir tepeciğin üzerinde siperler kazıp içine gömülmüş vaziyettelerdi.

Saat 10.45 te d'Amade bir torpido ile beni görmiye geldi. Kumkale'de durumun zorlaşmıya başladığını, bir tümen tutarında takviye almadan mukavemet edemiyeceğini, onun için bir an evvel tahliyeye taraftar olduğunu bildirdi. Ben de talebini muvafık buldum. D'Amade, 12.05 te tahliye hazırlıklarını yapmak üzere Kumkale'ye hareket etti. D'Amade'ın, bir an evvel, Bozcaada'daki diğer birliklerîyle beraber bütün kuvvetlerini Teke koyunda karaya çıkarıp oradaki kıtalarımızı takviye etmesi lâzım. Çünkü Ertuğrul koyuna çıkmış olan askerlerimiz hâlâ oldukları yerde sayıyorlar. Teke koyundan ilerleyip Türklerin yan ve gerilerini tehdidetmek, böylece Ertuğrul koyu sahil-

ATATÜRK 25 Nisan Gününü Anlatıyor

Geçen sayımızdan itibaren General Hamilton, kuvvetlerinin Arıburnu çıkarma bölgesinde uğradıkları mağlûbiyeti parça parça nakletmektedir. Bu Türk zaferinin hareket noktasını, 25 nisan günü Conkbayırında genç bir kumandanın kahramanca müdafaalesinde aramak lâzımdır. Bu kumandan 19 uncu Tümen Komutanı Kaymakam Mustafa Kemal Beydi. Aşağıda Arıburnunda harekâtın seyrini değiştiren hâdiseyi Atatürk'ün ağzından, 1918 senesinde «Yeni Mecmuada» çıkan bir beyanatından okuyacaksınız.

YIRMİ beş nisan sabahı idi ki Arıburnu'nda bir hâdise cereyan etmekte olduğu, işitilen gemi toplarının sesinden anlaşılmıştı. Saat altı buçukta Halil Sami Bey'den vürud bir raporla düşmanın Arıburnu sırtlarına çıktığı anlaşılıyor ve buna karşı benden bir taburun mezkûr düşmana karşı sevki isteniyordu. Gerek bu rapordan, gerek Maltepe'de icra ettiğim hususi tarassudat neticesinde bende hâsıl olan kanaati katiye, öteden beri imali fikr ettiğim gibi düşmanın karaya çıkmağa teşebbüsü, demek ki, vuku buluyordu. Binaenaleyh bu işin içinden bir tabur ile çıkmak mümkün olmıyacağını, her halde evvelce tahmin ettiğim gibi bütün fırkamla düşmana incizabın gayrikabili ictinap olduğunu takdir ediyordum. Kıtalarımı yürüyüşe mühеyya olarak içtima ettirmiş bulunduran 57 nci Alay, — meşhur bir alaydır bu, çünkü hepsi şehit olmuştur — kumandanları ve sertabip ve bir yaverimle bir emir zabitim beraber olduğu halde içtima mahalline gittim. Alayı bizzat yürüyüşe geçirerek Kocaçimen tepesine tevcih ettim.

Kocaçimen Tepesine muvasalat edildi. Düşmanın karaya çıkmış piyadesinin henüz oradan uzak olduğunu anladım. Efrat, o müskül araziyi bilâtevakkuf katetmek yüzünden yorulmuştu. Alay ve batarya kumandanına efradı tamamen toplayıp küçük bir istirahat vermelerini söyledim. Ben de, yanımda yaverim, emir zabitim, sertabip ve topçu taburu kumandanı olduğu halde Conkbayırı'na vardım. Bu esnada Conkbayırı'nın cenubudaki 261 rakımlı tepeden bir müfreze efradının Conkbayırı'na doğru koşmakta, kaçmakta olduğunu gördüm. Bizzat bu efradın önüne çıkarak:

— Niçin kaçıyorsunuz?... dedim.

— Efendim düşman!... dediler.

— Nerede?

— İşte! diye 261 rakımlı tepeyi gösterdiler.

Filhakika düşmanın bir avcı hattı 261 rakımlı tepeye yaklaşmış ve kemali serbestiyle ileriye doğru yürüyordu. Şimdi vaziyeti düşünün: Ben kuvvetlerimi bırakmışım efrat on dakika istirahat etsin diye. Düşman da bu tepeye gelmiş. Demek ki düşman bana, benim askerimden daha yakın! Ve düşman benim bulunduğum yere gelse kuvvetlerim pek fena bir vaziyete düçar olacak! O zaman, artık bunu bilmiyorum, bir muhakemei mantikiye midir, yoksa sevki tabiî ile midir, bilmiyorum, kaçan efrata:

— Düşmandan kaçılmaz!... dedim.

— Cephenemiz kalmadı! dediler.

— Cephenaiz yoksa süngünüz var! dedim.

Ve bağırarak bunlara süngü taktırdım. Aynı zamanda Conkbayırı'na doğru ilerlemekte olan piyade alayı ile bataryanın yetişebilen efradını marş marşla benim bulunduğum yere gelmeleri için emir zabitimi geriye saldım. Bu efrat süngü takıp yere yatınca düşman efradı da yere yattı. Kazandığımız an, bu andır.

Saat 10 da Üçüncü Kolordu Kumandanlığına şu raporu gönderdim.

«Düşmanın karaya çıkmış bulunan piyadesi Arıburnu ile Kabatepe arasında bir buçuk kilometre kadar bir cephedeki sırtları işgal etmiştir. 27 nci Alay düşmanın şark cephesinde sekiz yüz metre mesafede işgal ediyor. Düşmanın sol cenahına taarruza başladım. Muharebe devam ediyor. Bir sait kadar ateş muharebesinden sonra düşmanın 261 rakımlı tepeye kadar ilerlemiş olan kıtaatının ricatı başladığı görüldü.»

GELİYOR

lerindeki kuvvetlerimiz üzerindeki tazyiki hafifletmek icabediyor.

Bulunduğumuz yerden harekette saat 12.20 de Helles burnunu geçerek Arıburnu'na doğru dümen kırdık. Hava daha ısınmış ve açılmıştı. Kirte batı sahilindeki çıkarma yerinin hizasına gelince tahliyenin aynı vaziyette devam etmekte olduğunu gördük. Goliath zırhlısından bir telsiz geldi. Her şeyin yolunda olduğunu söylüyordu. Türkler takibatmiyorlar, rahat rahat tahliyeye müsaade ediyorlarmış.

Gemide bulunan bütün kumandanlar bu ricattan dehşetli üzüntü duydular. Fakat benim teessürüm muhakkak ki onlarınkinden pek fazla ! Modern harb tekniği şu kör şeytan tarafından icadedildiğinden beri, hiç bir başkumandan benim bu muharebede malik olduğum kolaylıklara sahip olamamıştır!... Altımda koskoca Queen Elizabeth zırhlısı ! Saatte 25 mil süratle her hangi bir noktaya 5 dakikada yetişebilmem mümkün ! Hem de elimin altında 38 lik bir sürü topla beraber ! Üstelik her çıkarma yerinin müstakil telsizleri, haberci teşkilâtları var ! Her hangi bir müşküllerini bana iki dakika içinde söyliyebilirler. Ben de aynı süratle cevap verebilirim, yardım gönderebilirim veya bizzat kendim oraya uçarım !...

İşte bütün bu kolaylıklara rağmen, gözlerimizin önünde mahiyetini bir türlü anlıyamadığımız acayip bir tahliye cereyan etmekte !...

Yola devam edip Arıburnu açıklarına geldik ve hiç ummadığımız bir manzaraylа karşılaştık. Burada Kabatepe istikametine doğru inkişaf eden ilerleyişimiz Türklerin mukabil taarruzlariyle durdurulmuş, kıtalarımız geri atılmış ! Anzac birlikleri sahile kadar ricat etmişler, büyük kalabalıklar halinde sandallara binmeğe uğraşıyorlar ! Zayıf artçı kuvvetimiz ümitsiz bir halde muzaffer Türk askerlerinin takibini durdurmıya çalışıyor. Korkunç bir felâkette karşı karşıya bulunuyoruz !...

Dürbünlerimizle tepeleri araştırmıya başladık. İşte Türkler geliyor !... Önce dehşetli bir mermi yağmuru bütün körfezi ve tepelerin yamaçlarını sardı. Şarapneller havada patlayıp etrafa dağılıyor. Sarıbayır eteklerinde süratle hareket eden sayısız ufak noktacıklar. Bu noktacıklar bir görünüyor, bir kayboluyor. Birbiri arkasından dalga dalga ilerliyor. İşte bir dalga daha, bir daha ve bir daha... Büyük kuvvetlerimizin merkez kısmına doğru yaklaşıyorlar. Makineli tüfeklerin tarrakası kulakları tırmalıyor. Bizimkilerin karaya çıkarmış oldukları toplar da şiddetle gürlüyor.

Sahile yakın olarak duran Triumph, Majestic, Bacchante, London ve Prince of Wales zırhlılarının kar' nç salvoları gökleri titretmiya başladı. Queen Elizabeth de bu bombardımana iştirak etti. Şimdi bütün silâhlar hep bir ağızdan gürlüyor ! Mermilerimizin düştüğü yerde kayalar parçalanıyor, topraklar havaya fırlıyor ! Bir anda her yer karışıyor. Duman ve toz arazıyi gözümüzden saklıyor. Fakat biraz sonra, ufak noktacıklar sağdan soldan tekrar peyda olup süratle bizim tarafa doğru akıyor !...

Vaziyet böyle devam ederken saat 13.50 de bir telsiz aldık. İrlanda birlikleri «River Clyde» nakliye gemimizden çıkıp Seddülbahir köyünü zaptetmiye muvaffak olmuşlar. Bu haber hepimizin yüzünü güldürdü. O tarafı şimdilik düşüncelerimizden silebiliriz. Lâkin şu anda Kabatepe harekâtı pek ziyade ehemmiyet kesbetmiş bulunuyor.

Dürbünlerimizi gözlerimizden hiç indirmiyoruz. Donanmanın gülleleri tesirini göstermiyor mu ?... Türklerin taarruzu devam ediyor mu ?...

Evet, devam ediyor ! İşte, tekrar bir akın başladı. Bu sefer hatlarımızın sol kanadına taarruza geçtiler. Toplarımız yine gürlüyor. Makineli tarrakaları yine kulaklarımızı yırtıyor !

Saat 16.30 da Aarıburnu önlerinden ayrılıp Helles'e doğru indik. Kirte batı sahili bomboş. Tahliye işi tamamlanmış. Son sandal da Goliath zırhlısına dönmüş ve kumsalda toplanan bütün askerlerimiz sahili terketmiş. Tepelerden bir tek tüfek patlamıyor. Bir tek Türk askeri görünmüyor. Bizimkileri takibeden kimse yok !

Gemimizle güneye doğru inmekte devam ettik. Derinden derine top sesleri duyuluyor. 17.30 da Helles burnu açıklarına geldik.

Gelecek Hafta :
İtilâf Kuvvetlerinin Kirte mağlûbiyeti.

25 nisan sabahı düşman Arıburnu'na çıkınca karşısında bizim, iki bölüğümüzü buldu. Bu iki bölük, on beş misli düşmanı bir adım ileri attırmadı. 27 nci Alay, Ecesabat'tan yetişti. Atatürk'ün 57 nci Alayı da Conkbayırı'na varınca, Anzac'lar süngü hücumları ile denize sürüldüler. 26 nisan'da yine taarruza yeltenen beş düşman tugayını Atatürk'ün üç alayı ağır zayiatla geri püskürttü. Yukarıda, bir Türk ressamı tarafından yapılan ve düşmanın Gelibolu'da denize dökülüşünü tasvir eden bir tablo görüyorsunuz. Bu tablonun üstündeki fotoğraf ise Mehmetçikleri Arıburnu'nda bir taarruz esnasında göstermektedir.

Zevkine doyamıyacağınız harikulâde bir aşk hikâyesi

Her Kadın Gibi...

Aşkı, ıstırabı, fedakârlığıyla bir kadının – her kadının romanı

Yeni Çıktı

ŞAHESER ROMANLAR

EN BÜYÜK YAZARLARIN EN GÜZEL ESERLERİ...

GÜVEN YAYINEVİ

Çağaloğlu Yokuşu, Nurlibahçe S. 11 İstanbul

Lana Turner'in FIRTINALI HAYATI

Dedikodu yazarı Hedda Hopper diyor ki:
"Lana için erkekler, istediği zaman giydiği, istediği zaman çıkarıp attığı yeni elbiseler gibidir. Kendisini cezbeden yakışıklı bir erkeğe rastladığı anda, bir bebeği hasretle seyreden küçük bir çocuktan farksızdır..."

1 ARTIE SHAW — Lana Turner'in ilk kocasıydı. 1939 da «Dancing Co-Eds» filmini çevirirlerken tanışmışlar, 1940 ta evlenmişlerdi. Shaw o zamanların müzik kıralıydı. Fakat 4 ay, 17 gün sonra boşandılar.

2 STEVE CRANE — Bir zamanlar Lana Turner, Crane için «Şimdiye kadar rastladığım en yakışıklı erkek» diyordu. 1942 de evlendiler. 6 ay sonra boşandılar. 943 te ikinci defa evlendiler. 1944 te tekrar boşandılar.

3 BOB TOPPING — Lana'nın her arzusunu yerine getireceği zannediliyordu. Zengindi ve sakin yaratılışlı bir tipti. Fakat, 1948 nisanında evlendiği Bob Topping ile yaşıyamadı, 1951 ağustosunda ayrıldılar.

4 LEX BARKER — Beyaz perdenin eski «Tarzan» larından, Lex Barker'in Lana'yı mesuddedebileceğini tahmin edanlar çoktu. 7 eylül 1953 te İtalya'nın Torino şehrinde evlenmişlerdi. Fakat bu da uzun sürmedi.

GANGSTER Johnny Stompanato, Lana Turner'in son sevgilisiydi... Fakat hayatının kaçıncı erkeği olduğunu kesin olarak hesaplamak imkânsızdı. 37 yaşındaki aktris Hollywood'un sayısız çapkınları ile arkadaşlık etmiş, dedikodular ve skandallar yaratmış, bu arada dört defa evlenip boşanmıştı. His hayatındaki düzensizliklerin ruhi muvazenesizliklere sebebiyet vermiş olması muhtemeldi.

Julia Jean Mildred Frances (Lana Turner'in hakiki ismi), Hollywood'daki ilk günlerinde her genç yıldız gibi kendinden bahsettirmenin yollarını aramıştı. Hollywood sosyetesinin meşhurlariyle arkadaşlık edebilmek, gece kulüplerinde değişik kavalyelerle görülmek dedikodu âleminde kendinden bahsettirmek için kâfiydi. 17 yaşında iken, Turner'in Greg Bautzer adında bir avukatla eylenceğinden bahsediliyordu. O zamanlar Lana, Bautzere olan hayranlığını saklıyamamış, Joan Crawford'a Bautzer ile evleneceğini müjdelemişti. Fakat gün geçtikçe Lana ile Bautzer arasındaki münasebetler değişmiye başladı. Greg, Lana'nın beyaz perdede çalışmasına müsaade etmiyecekti. Halbuki Hollywood'da daha henüz meşhur olmaya başlamış bir aktrisin bunu kabul etmesine imkân yoktu. Bir daha onunla buluşmamaya karar veren Lana, bir gece Las Vegas'a kaçarak orkestra şefi Artie Shaw ile evlendi. Shaw yakışıklı ve yazılmı sarsacak, birkaç defa intihar teşebbüsünde kadar götürecekti. Stevе'in perişan halini ve yeni doğacak çocuğunu düşünen Lana, Tijuana kasabasına kaçarak ikinci kocası ile tekrar evlendi. Bu arada Cheryl'in dünyaya gelişi karı-kocayı sevindirmişti. Fakat, çok geçmeden fırtınalı günler tekrar başladı. Lana, Steve Crane'den 1944 yılının 21 ağustos günü boşandı. Çok yalnız ve bedbahttı... Amma, kızına büyük ihtimamla baktığını bütün Hollywood bilirdi. İkinci izdivacının son bulmasından dört ay sonra Turhan Bey ile karşılaştı. Turhan'a hakiaten âşık olduğunu zannediyor, «Ben dünyanın en iyi zevcesi olacağım» diyordu. Bir sene devam eden bu aşk hikâyesi ne dedikodulara sebep olmamıştı ki... Fakat hikâye sadece bir yıl devam etmiş, kavgayla sona ermişti. Turhan'ın yerini daha sonra, Victor Mature, Tommy Dorsey, Buddy Rich, Rory Calhoun, Huntington Hartford ve Robert Hutton aldılar.

1946 da Lana Turner-Tyrone Power macerası başladı. Genç aktör o sıralarda Annabella'dan yeni ayrılmıştı. Lana'yı Tyrone'suz gören olmuyordu. Beraber dansederler, beraber gülerler, beraber yürümeye gidderlerdi. Tyrone birkaç ay için Avrupa'ya gitmek zorunda kaldığı zaman Lana'ya nasıl veda edeceğini bilmiyordu. Fakat Avrupa'dan dönünce Hollywoodluların parmaklarını ağızlarında bıraktı. Tyrone, Avrupa dönüşünde, Linda Cristian gaya başladıklarını ve ayrılmak üzere olduklarını yazdılar. Lana çocuğunu kaybettiktен sonra bu hayata daha fazla devam edemiyeceğini anladı. 1951 yılının ağustos ayında Lana üçüncü kocasından boşanacaktı. Bu boşanma... dan üç gün sonra aktrisin, bileklerini kestiği Hollywood'da duyuldu. Bağlı bulunduğu M. G. M. stüdyosu bu vakanın bir kazadan ibaret olduğunu ilân ediyordu. Netekim gazeteciler birkaç gün sonra Lana'yı, gözünde güneş gözlükleri ve mütebessim çehresi ile karşılarında buldular. Sık sık tebessüm etmesine rağmen, canip yıldızın bedbahtlığını bir türlü saklıyamadığı farkedilliyordu.

Fakat Lana Turner bu gibi sarsıntıları çabuk unutabilecek bir yaratılışta idi. Bir müddet sonra gece kulüplerinde tekrar arzı endam etmiye başlıyacaktı. Fernando Lamas, Lana'nın kalbinde boşalan yeri doldurabilirdi. Lana ve Lana'nın birbirlerinden hiç ayrılmıyacakları zannediliyordu. Lâkin, Turner sürprizlerine devam etti. O sıralarda Arlene Dahl'dan ayrılan Lex Barker ile arkadaşlık etmiye başladı. Arlene Dahl, Fernando Lamas'ı «hayatının erkeği» olarak tarif ederken Lana ve Lex, günlerini iki genç âşık gibi baş başa geçiriyorlardı. Aylardan beri beklenen izdivaç 7 eylül 1953 günü oldu. Lana Turner ve Lex Barker Torino'da evlendiler. Lex Barker'in Lana'yı eski kocalarından çok daha fazla mesudedeceği tahmin ediliyordu. Lex'in şahsiyetinde, Lana'nın eski hocaları ile müşterek taraflar bulunduğu gibi fark-lı ve üstün meziyetler de dikkati çekiyordu. O da Artie Shaw gibi tahsilli, kültürlü bir insandı ve ciddi eserler okumaktan zevk alırdı. Fakat orkestra şefi Shaw gibi, Lana'nın mutlaka Freud'u, Nietzsche'yi okumasını istemez, cahaletini yüzüne vurmazdı. Lex, karısının büyük bir müteffekkir olmasını istemiyordu. Lana da ancak herkes kadar bilgi sahibi olabilir, istediği şeyleri okurdu... Steve Crane gibi, Lex de sportmen bir erkekti. Tenis, golf, kayak, yüzme, velhasıl her türlü sporla meşgul olmayı severdi. Fakat Crane gibi, bütün hayatın sporadan ibaret olduğunu iddia etmezdi. Aktrisilik mealeğinin icaplarını yerine getirmiye de dikkat eder, bu hususta karısına her türlü serbestiği tanırdı... Lex Barker de Topping gibi zengin bir aileye mensupttu. Fakat böyle olmasına rağmen Topping gibi, babasının servetine konmuş değildi, kendi sayretleriyle, yükselmiş, şöhret ve servete kavuşmuştu.

Hollywood, yıldızlarının gönül meselelerini yakından takibeden dedikodu yazarı Hedda Hopper, bundan beş yıl önce Lana'yı sayet doğru teşhis etmişti. Lana için erkekler yeni bir elbiseden farksızdı. İstediği zaman giyer, istediği zaman çıkarıp atardı... Netekim Lex Barker ve Lana Turner'in evliliği sadece dört yıl devam etti. Turner, Barker'den seçen yıl boşanmıştı.

Hollywood, yıldızlarının gönül meselelerini yakından takibeden dedikodu yazarı Hedda Hopper, bundan beş yıl önce Lana'yı sayet doğru teşhis etmişti. Lana için erkekler yeni bir elbiseden farksızdı. İstediği zaman giyer, istediği zaman çıkarıp atardı... Netekim Lex Barker ve Lana Turner'in evliliği sadece dört yıl devam etti. Turner, Barker'den seçen yıl boşanmıştı.

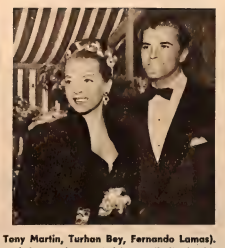

FLORTLERİ — *Daha doğrusu flörtlerinden bazıları (soldan sağa doğru : Tony Martin, Turhan Bey, Fernando Lamas). Zira hakikatte, Lana'nın hayatına karışmış olan erkekleri kesin olarak hesaplamak hemen hemen imkânsız gibidir. Herbiriyle ayrı bir macerası vardı. Kızı Cheryl'in öldürdüğü gangster Johnny Stompanato, Lana Turner'in son sevgilisi idi.*

REKLAM MORAN

İpek gibi... yumuşak...

BLENDAX'ın yumuşatıcı bir şampuan olması yegâne hassası değildir. **BLENDAX'ın** kimyevi karışımı saçların sıhhatle büyümelerinde biolojik şartları sağlar. **BLENDAX** saçları hem temizler hem de korur. Bol köpük hâsıl ederek saçlara tabii bir parlaklık verir. **BLENDAX'taki** latîf parfüm gayet diskre bir surette saçlarda uzun müddet kalır.

BLENDAX

Besler...
Yumuşatır...
Parlatır...
Serinletir...

Sizin için çalışıyorlar!

İster yakıcı sıcak isterse dondurucu bir gün olsun, bu insanlar sabahın erken saatlerinden itibaren günlük müşterilerini ziyareti bitirinceye kadar hareket halindedirler. Ankara ve İzmir hariç yalnız İstanbul'da haftada tekriben 5500 bakkal ziyaret ederler.

Hemen hemen bütün bakkallar her hafta taze olarak **SANA** ve **VİTA** alırlar. Bu mamüller fabrikadan taze çıkarlar, bakkalınızda taze bulunurlar. evinize de taze olarak ulaşırlar. Her hafta fabrika ne kadar imalât yaparsa hepsi de demiryolu, kamyon ve deniz yolu ile bütün memleketteki 40 büyük şehre sevkedilirler.

Oradan da daha ufak kasabalara ve köylere tevzi edilirler. Ancak, halkımızın çok takdir ettiği **SANA** ve **VİTA** margarinleri bakkalınıza gelinceye kadar daha yapılan bir çok iş olduğunu tahmin edebilirsiniz.

Gayemiz, yüksek evsafı yiyecek maddeleri imâl etmek ve bunları çok makûl fiyatlarla satmaktır. Türk-Hollanda sermayesinden meydana gelmiş olan Unilever-İş Türk Ltd. Şti., tecrübe ve kaynaklarını işte bu şekilde halkın hizmetine arzetmektedir. Yalnız Türkiye'de değil, dünyanın 57 muhtelif memleketinde Unilever bu şekilde çalışmaktadır.

Unilever - İş Türk UNİT **Sizin için çalışıyor**

ŞEVKET DAĞ

Resmin Ahmet Mithat Efendisi — Birbirleriyle güreşen ressamlar — Saatçi Şevket Dağ — Arnavutça ders — Ressam ve Bozacı — Boğaziçi vapurunda bir hâdise !...

TAHRAN'da, Gülistan Sarayı'nda, Pembe Salonun sağ duvarında bir tablo asılıdır. Eğer sarayı gezen Türiye'den gelmiş biri ise bu tablonun karşısında hayretle, heyecanla durur. Çünkü ziyaretçi çok iyi tanıdığı ve sevdiği bir hemşeriyle karşılaşmış gibidir.

Gülistan Sarayı'nın duvarındaki yağlı boya tablo, İstanbul'da, Yenicaminin içinden bir manzaradır. Resmin köşesindeki imza : Şevket Dağ...

Ziyareti sırasında, İstanbul'da tabloyu görüp hayranlığını «şahesər !...» diye ifade eden İran Şahı Rıza Pehlevi bu resmi bizzat Tahran'a göttürmüştür.

Hayatı, tabloları kadar cıvıl cıvıl renklerle dolu olan sanatkâr Şevket Dağ için ciltler yazılabilir. Ressam Şevket Dağ, pehlivan Şevket Dağ, saatçi Şevket Dağ ve yaz günleri, Boğaz vapurunda, küçücük çakısı ile pütürlüklü, körpe, Çengelköy hıyarlarını âdeta ibadet ediyormuşcasına vecd içinde soyup, meyva gibi kıtır kıtır yiyen güzel yiyecekler meraklısı Şevket Dağ... Bütün bunlar toplansa, şimdi pek ziyade moda olan biyografik filimlerin en güzelini çevirmek mümkündür.

Meselâ şöyle bir sahne düşününüz :

Rumelihisarı'nda bir yalının en üst katında küçük bir oda. Saatlerden dört duvar ve bunların ortasında pehlivan biçimli bir insan, gözünde pertavsız, saat tamir etmekte !... İrili ufaklı saatlerden çıkan inceli kalınlı tiktaklar durmak bilmez. Yüze yakın saatin koro halinde acayip musikisi !... Şevket Dağ emsalsiz bir musiki gibi, kendinden geçerek bu sesleri dinler.

Bu iri yarı saatçi, «Türk resminin Ahmet Mithat Efendisi» diye anılan ressam Şevket Dağ'dan başka kimse değildir. Meşhur ressam, tabiatın ve eşyanın dilinden anladığı kadar saatlerin derdinden de anlardı.

Hattâ güç bir durumda bulunduğu eski harb yıllarında Beyoğlu'nda meşhur bir saatçiye yardım ettiği söylenir.

Pehlivan ressamlar

Resimden ve saat tamirinden sonra Şevket Dağ'ın pehlivanlık merakı başa gelirdi. 112 kiloya kadar çıkmıştı. Taş gibi bazuları vardı.

Şevket Dağ'ın ilk gençlik senelerinde, Sanayii Nefise Mektebinde, kendisi gibi pehlivan ressamlarımızdan olan Ali Rıza Beyle güreştiği rivayet edilir.

Ancak gücünü, kuvvetini hiç bir zaman, hiddeti uğrunda bir silâh olarak kullanmış değildir. Arkadaşları yalnız bir defa onu hakikaten çileden çıkaran bir hâdise ile karşılaşmışlardır :

Şevket Dağ, öteden beri sigara kokusundan, sigara dumanından nefret ederdi.

Bir kış günü, çok kalabalık bir Boğaziçi vapuriyle Hisar'a gidiyordu. Sigara içilmesi memnu olan salonda oturuyordu. Bir aralık yanına iri yarı bir adam yerleşti. Cebinden tabakasını çıkardı. Yaktığı sigarayı, dumanlarını etrafa savura savura fosur fosur içmeğe başladı. Ressam Şevket Bey zaten vapurun kalabalığından, alabildiğine yanan kaloriferlerin sıcaklığından bunalmıştı. Bir de bu korkunç sigara dumanı tuz biber ekmişti. Yavaşça doğruldu. Yanındaki pencereyi aralıkladı. Sigara içen adam Şevket Dağ'a ters ters baktı. Sonra yerinden kalktı ve.. şırak !... Pencereyi kapattı. Sanatkâr fena kızmıştı. Yanındaki zata :

— Birader, dedi, ya sigara içme... Ya şu pencereyi kapatma !... diyerek pencereyi tekrar açtı.

Siz misiniz bunu yapan ?... Sigara içen adam hiç bir şey söylemiyerek, büyük bir sükûnetle yerinden kalktı ve pencereyi yakalayınca hızla çekip bir daha kapattı.

Bir müddetten beri işin neye varacağını merakla seyreden öteki yolcular adamın bu hareketi karşısında donakaldılar. O zaman Şevket Dağ, hakikaten dağ gibi şöyle bir yerinden doğruldu. Adamın önünde durdu. Elini onun yüzüne doğru uzatıp ağzından sigarayı kapınca yere attı. Ayağının altında çiğnedikten sonra :

— Göreyim seni !... Bir sigara daha yak da halini göreyim !... dedi.

İşte o kadar... İki defa pencereyi kapatan adam sanki biraz evvelki insan değildi. Hiç sesini çıkarmadı ve hiç bir şey olmamış gibi pencereden denizi seyretmeğe başladı.

Yolcular vakanın bu hiç ümidedilmez şekilde bitişine şaşıp kalmışlardı !...

1919 DA — Ressam olduğu kadar saatçiliğe ve güreşe de meraklı olan Şevket Dağ, iri yarı, kuvvetli bazulu bir bünyeye sahipti. Kendisini Rumelihisarı'ndaki evinde, hiç bıkmadan, hırıl hırıl saatleriyle meşgul olurken, yahut sessiz sadasız yorgunluk hissetmeden bir köşede resim yaparken veya arkadaşlariyle bir gazinoda otururuş, tatlı tatlı sohbet ederken görmek mümkündü. Yukarıdaki resimde, Şevket Dağ oğlu ile birlikte Erenköy'deki köşkünün bahçesinde görülüyor.

1943 TE — Şevket Dağ'ın Galatasaray Lisesi bahçesinde çekilmiş resmi.

Arnavutça ders !...

Hayatında umumiyetle son derecede alçak kalbli ve şakacı bir insandı. Kış geceleri mahallesinden geçen Cemal Ağa isminde bir Arnavut bozacı vardı. Cemal Ağanın asıl ismi Kemal Ağa idi ama Arnavut «K» leri «Ç» şeklinde telâffuz ettiği için adının «Çemal Ağa» olduğunu söyler dururdu. Boğazını pek seven Şevket Dağ, Arnavut bozacı ile arkadaş olmuş, ondan uzun uzun Arnavutça ders almıştı. Lisana pek ziyade istidadı olduğu için bir müddet sonra da Arnavutça konuşmağa başlamıştı.

Geceleri Cemal Ağa sokaktan geçerken ressam hemen penceresini açar, odasından onunla uzun uzun Arnavutça konuşurdu. Her halde çok tuhaf şeyler söylerdi ki gerek ressam ve gerek bozacı, konuşmanın sonunda gülerlerdi.

Arkadaşları da Şevket Dağ'a şaka yapmaktan pek hoşlanırlardı. Meselâ ressamın evinde oturduğu oda ile sokak kapısı arasında uzun bir mesafe vardı. Şevket Dağ daima kapı çalınınca açmanın güçlüğünden bahsederdi. Arkadaşları onun bu şikâyetini bildikleri için, kapıyı çalarlar, sonra da gidip duvarın çıkıntısına saklanırlardı. Şevket Dağ kapıyı açıp da karşısında kimse olmadığını görünce bu marifetin muzip çocuklar tarafından yapıldığına hükmeder, söylene söylene geri dönerdi. Arkadaşları bu işi bir kere daha tekrarlayınca bu sefer ressam eline kocaman bir sopa alır ve kapının arkasına saklanır, beklerdi. Zil üçüncü defa çalınca sopa ile dışarıya fırlıyan üstat, tabanları yağlayıp kendisinden kaçanların arkadaşları, hattâ meşhur ressam, muharrir ve devlet âdamları olduğunu görür ve arkalarından bağırırdı :

— Geriye dönünüz... Valtahi, billâhi bir şey yapmıyacağım !... Dönünüz !

Şevket Dağ, Türk camilerinin eşsiz ressamıdır. Ramazanı ve bayramı yeni idrak etmiş olduğumuz bu günlerde Türk tablolarından renkli röprodüksiyonlar serimizin beşincisi olarak kendisinin en çok sevdiği «Güneş» tablosunu sunuyoruz.

Hayat

GÜNEŞ

ŞEVKET DAĞ
(1876 - 1944)

Orijinal ebadı : 80×50 santimetre.
Resim ve Heykel Müzesindedir.

Roman : 17

BİR ŞEHİRDE YEDİ KADIN

YAZAN: ERSKINE CALDWELL
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

NANNETTE, istemiyerek karyolaya oturdu. Safiyane eda ile:

— Bana evlenmekten hiç bahsetmediniz ama Mister Joe... dedi. Joe duraladı.

— Nasıl ?... Evlenmek mi ?... Ha, sahi !... Ondan konuşmıya vakit kalmadı ki ! Evlenmek istemediğimi de nereden çıkardın !... Tabiî evlenmek istiyorum !...

— Sahi mi Joe ?... Neden söylemiyorsun öyleyse ?!...

— Söylüyorum ya işte !... Fakat önce karımdan ayrılmam lâzım tabiî...

— Karından sahiden ayrılacak mısın Joe ?...

— Tabiî yavrum ! Hemen, ilk işim bu olacak !

— Ama uzun sürmez mi bu ayrılma işi ?

— Ne uzunu !... Üç gün geçmez, olur biter !...

Nannette'in içi ferahladı. Sevinçle yatağa uzandı. Joe da ona iyice sokuldu.

Nannette, evlenmek hülyasiyle tatlı tatlı gülümsiyerek Joe'ya sarıldı.

— Şimdi ne yapmamı istiyorsun Joe?

— İçinden ne gelirse onu yap şekerim !... Ben böyle duracağım !... Bakalım sen neler biliyorsun !... Bilmediğin birşey olursa ben sana öğretirim, merak etme... Haydi, hemen başla...

■

Nannette gözlerini açtığı zaman kendini hastanede buldu. Yüzü, bezlerle sımsıkı sarılmıştı. Başucunda bir hastabakıcı duruyordu. Nannette'in kendine geldiğini görünce gülümsedi.

— Merak etmeyin küçükhanım... dedi. Yüzünüzdeki yaralar birkaç haftaya kadar kapanacak... Yine eskisi gibi güzel olacaksınız...

Genç kızın iki yanağı şiddetle sızlıyordu.

— İmkânı yok... diye inledi. Bu yaraların kapanmasına imkân yok...

— Nasıl yok Miss Nannette ! Bir haftada sargıları çıkarırız ! Bitti, gitti !

Günler geçti. Bu günler, Nannette için aylar kadar uzadı. Geceleri korkunç kâbuslarla kıvrandı. Lokantadaki kızlardan Irene'in söylediklerî aklından çıkmıyordu. Ya kendi yüzü de, onun bahsettiği kızlar gibi korkunç bir çirkinlikte kalırsa ?!... Bu derin bıçak yaraları nasıl kapanır ? Nasıl olur da hiç bir iz bırakmaz, cildi eskisi gibi pürüzsüz bir hale gelir ?!...

Bunlar aklına geldikçe Nannette çıldıracak gibi oluyordu. Fakat ne çare ki, artık yapacak bir şey yoktu. Kader neyse o olacaktı...

O korkunç gecenin feci hâtırası hiç bir zaman zihninden silinmiyordu. Joe ile yatakta tam koyun koyuna yatarlarken birdenbire pencerenin camları dehşetli bir şangırtıyla kırılmış, Joe'nun karısı Jenny, bir kaplan gibi içeri atılmıştı. İşte o dakikada Nannette, can havliyle karyoladan fırlamıya muvaffak olmuş, kendini lokantanın mutfağına atmıştı. Fakat Jenny de aynı süratle arkasından yetişerek onu mutfakta kıstırmış, hemen ocakta bulduğu et bıçağını zavallı kızın yüzüne kıyasıya sallamağa başlamıştı.

Nannette'in feryatlarını duyan müşterilen mutfağa koşmuşlar, Jenny'nin bıçağını elinden almışlardı. Lâkin bu zamana kadar olan olmuş, genç kızın güzel yüzü, merhametsiz darbeler altında parça parça olmuştu.

Birkaç dakika sonra vaka yerine yetişen cankurtaran otomobili, Nannette'i Claremore hastanesine kosturmuştu. Tecrübeli doktor Baxter, Nannette'in yaralarını büyük bir itina ile sarmıştı.

Lâkin birkaç gün sonra da Nannette'e acı hakikati anlatmıya mecbur kalmıştı :

Derin bıçak yaraları bir gün kapanacak, fakat izleri hayatının sonuna kadar yüzünden silinmiyecekti...

Bu korkunç haber Nannette'i ölümden beter etti. Keşke ölseydi ! Hiç olmazsa o zaman şu dünyanın bütün üzüntülerinden bir anda kurtulmuş olacaktı... Şimdi daha beter olmuştu. Ömrünün sonuna kadar hiçbir erkek tarafından arzu edilmiyen bir kadın olarak yaşamak, ölümden çok daha acı olacaktı...

Nihayet sargıların açılacağı gün geldi.

Doktorla hastabakıcı, onu teselli edici sözler söyliyerek bezleri yüzünden çıkardılar. Nannette ağlıyarak aynanın karşısına koştu. Hastabakıcı da arkasından yetişip düşmemesi için belinden yakaladı.

Zavallı kız, yüzünün korkunç halini görünce kendini kaybetti.

O akşam Nannette, etrafına bakmıya utanarak yüzünü elleriyle örte örte eski komşusu iyi kalbli Dawson'un evine koştu. Birbirlerinin boynuna sarılarak dakikalarca ağlaştılar.

Nannette, her şeyi olduğu gibi Mrs. Dawson'a anlattı. Joe'nun evlenme va'diyle onu nasıl kandırdığını, o gece sabaha kadar nasıl sevişliklerini, sonra karısı Jenny'nin yüzünü et bıcağiyle nasıl doğradığını birer birer hikâye etti.

Geç vakte kadar dertleştiler. Mrs. Dawson, Nannette'i teselli etti :

— Seni kendi kızım gibi seviyorum yavrucuğum... dedi. Burada, hiç çekinmeden, annenin evinde gibi kalabilirsin. Ye, iç, yat, kalk, ne yaparsan yap ! Burası senin evin kızım !...

Nannette teşekkür etti.

— Yarın sabahtan itibaren iş arımıya başlıyacağım teyzeciğim... diye cevap verdi. Ömrümün sonuna kadar bana bakacak değilsiniz ya ! Elbette, hayatımı tekrar kazanmanın bir çaresine bakacağım !...

— Yavrucuğum, ben ölüncive kadar burada oturabilirsin. Sağ kaldıkça sana kızım gibi bakarım. Bir dilim ekmeğim varsa yarısını sana veririm. Bir taş çorbacığım bulunursa seninle paylaşırım. Doğru söz acıdır. Şunu bilmelisin ki, senin bundan sonra iş bulman çok zor olacaktır kızım. Bunu sana mahsus söylüyorum. Bana darılma. Sonradan daha fazla üzülmemem için söylüyorum. Nereye müracaat etsen ekseriva bos döneceğini bilmelisin. Bunu bilerek müracaatlarına başlarsan teessürün az olur. Çünkü herkes, yanında calışacak kimsenin güzel olmasını ister. Bu, her yerde böyledir yavrucuğum. Lâkin yine ümit kesilmez ! Belki günün birinde senin de bir kısmetin çıkar. Ya bir iş bulursun, ya bir koca... Benim öz kızım da olsaydın sana söyliyeceklerim yine bunlar olacaktı. Hiç üzülme, kendini sıkma. Benim yanımda rahat rahat oturmana bak...

Ertesi sabah Nannette, gün doğmadan yatağından kalktı. Mrs. Dawson uyanmadan sessizce evden çıktı. Çamurlu sokaklardan geçip mobilya atelyelerinin bulunduğu tarafa yürüdü.

Hava soğuktu. Üşüyordu. Atelyeleri birer birer dolaştıkça, kendi gibi birçok kimselerin daha iş aramakta olduğunu gördü. Hem de bunlar o kadar çoktu ki, atelyelerin kapılarında kuyruk olmuşlardı.

Nannette, bu kuyrukların hepsine sıraylа girdi. Saatlerce titriyerek bekledi. Fakat tam kapının önüne gelip müracaatını yaptığı zaman ona hiçbir iş kalmadığını söylüyorlardı. Halbuki, arkasından müracaat eden kadınlara bol bol iş veriyorlar, derhal çalıştırmıya bile başlatıyorlardı !...

Akşama kadar böyle, boşu boşuna, aç taksir ve yorgun, dolaştıktan sonra nihayet bir oyuncakçı atelyesine geldi. İçeri girip, gözlerinden yaşlar akarak, derdini anlattı.

— Başıma bu kaza geldi, ne olur bana ufak bir iş verin... diye yalvardı. Kimsem yok, yatacak yerim yok. Ne iş verirseniz kabul ederim...

Atelye sahibi, acır gibi Nannette'in yüzüne bir müddet baktı. Sonra cevap verdi :

— Ben sizin yerinizde olsaydım kendime bir gece işi arardım. Çünkü gündüz işi bulmak sizin için çok zor olacaktır. Bilmem anlatabiliyor muyum... Kusura bakmayın ama, yüzünüzün vaziyeti ancak böyle bir işe müsait...

Nannette buradan da ayrılıp Claremore otelinin yolunu tuttu. Kuyruklardan birinde sıraya girmişken önünde duran kadın, bir defa da Claremore oteline işçi olarak müracaat etmesini söylemişti.

Otele geldi. Müracaat odasındaki kır saçlı adam Nannette'in yüzüne şöyle bir baktı.

— Otelimizde işçiye ihtiyaç yok kızım... dedi.

— Ne iş olursa kabul ederim. Gece işi olsun...

— Ne gece işi, ne gündüz işi. Hiçbir iş yok !

— Ufak bir iş olsun, az paralı olsun, ne olursa olsun, kabul ederim...

— Kızım, doğrusunu istersen, iş var ama senin için yok !... Kalbini kırmak istemiyorum, fakat hakikatı söylemem lâzım. Otelin hiçbir müşterisi senin yüzünü görmek istemez. Seni alacak olursam, müşterilerimi kaçırırım. Anlatabiliyor muyum ?... Senin için yapacak en iyi şey, bir ailenin yanında iş aramaktır. Mutfakta kendi kendine çalışırsın. Ne sen başkalarını görürsün, ne de başkaları seni !... Haydi bakalım, talihin açık olsun kızım...

Nannette, gözyaşlarını güçlükle zaptederek Claremore otelinden ayrıldı. Yorgun ve müteessir Mrs. Dawson'un evine döndü.

Ertesi sabah güneşle beraber yine evden ayrıldı. Bu sefer, önüne çıkan her evin kapısını birer birer çalıp hizmetçilik aramıya başladı. Böylece saatler geçti. Öğle oldu. Netice yok. Akşam bastırdı. Yine birşey yok... Nihayet son olarak bir evin daha kapısını çaldı. Orta yaşlı, iyi yüzlü bir kadın çıktı.

— Ne istiyorsun kızım ?... dedi.

— Bir iş istiyorum. Ev işi. Ne olursa yaparım.

— Bizim böyle bir kimseye ihtiyacımız yok kızım.

— Acaba tanıdıklarınızın ihtiyacı var mıdır ?...

— Olabilir kızım. Bizim birçok tanıdıklarımız var. Zannederim ki içlerinde bazıları senin gibi iyi bir kızı yanlarına almak isterler.

Nannette, sevinçle söylendi :

— Oh, çok memnun olurum ! Bir iş bulmıya o kadar ihtiyacım var ki !...

— Bana adresini bırakır mısın kızım ? Bu gece ben tanıdıklarıma uğrıyacağım. Yarın sabah sana bir haber gönderirim. Olmaz mı ?...

— Çok teşekkür ederim ! Bana ufak bir iş bulursanız size o kadar minnettar kalacağım ki !...

Nannette, kadına adresini vererek sevinçle eve döndü. Mrs. Dawson'a olanları anlattı. İkisi de ümitle ertesi günü beklemiye başladılar.

Sabah oldu. İkisi de heyecanla uyandılar. Çabucak birkaç lokma kahvaltı yediler. Derken birdenbire kapı çalındı. Nannette koşup açtı : Akşamki kadın. Gülümsiyerek içeri girdi.

— Kızım, dedi, tanıdıklardan bir ahbabın erkek kadaşı var. İsmi Mister Conway. Ev işleri için senin gibi iyi bir kız arıyor. İstersen hemen gidelim.

Nannette sevincinden kadının boynuna sarılıp yanaklarından öptü.

— Gidelim teyzecığim ! Hemen gidelim.

— Ama kaç para vereceğini bilmiyorum.

— Ne verirse versin ! Yeter ki bana bir iş olsun !...

Derhal bir taksiye atlayıp Mister Conway'in evine gittiler. Kapı aralıktı. İçeri girdiler. Kadın seslendi :

— Mister Conway, içerde misiniz ?... Mis Nannette'i getirdim.

İçerden genç bir erkek sesi duyuldu:

— İçerdeyim. Buyrun...

Kadın önde, Nannette arkada yandaki odaya yürüdüler. Kapının önüne gelince, Nannette'in heyecandan nefesi kesilir gibi oldu. Gayet yakışıklı, uzun boylu, genç bir adam gülümsiyerek onlara bakıyordu. Kadın, genç adamın önüne kadar gitti.

— Gel Nannette... dedi. Seni Mister Conway'e takdim edeyim...

Nannette mütereddit adımlarla yürüdü. Mister Conway elini uzattı.

— Hoş geldiniz Mis Nannette.

— Hoş bulduk efendim.

— Buyrun şöyle oturun. Demek benim yanımda çalışmak istiyorsunuz ?...

— Evet çalışmak istiyorum.... Arzu ederseniz tabii...

— Arzu ediyorum Mis Nannette. Ahlâkınız gibi, kendinizin de güzel olduğu sesinizden anlaşılıyor !... Bu kadar tatlı bir sese malik olanın kendisi de ancak güzel olabilir !...

Nannette birdenbire şaşaladı. Yanındaki kadının yüzüne baktı. Fakat o başını pencereye çevirmişti. Conway, oturduğu koltuktan devam etti :

— Ne kadar talihli insanmışım ki, karşıma sizin gibi bir kız çıktı. Benim gibi gözleri görmez bir adama bakmayı kabul etti... Talihime şükretmeliyim Mis Nannette, şükretmeliyim...

Nannette yerinden fırlayıp genç adamın boynuna sarılacak gibi oldu.

— Asıl ben talihime şükretmeliyim Mister Conway... diye mırıldandı. Ben şükretmeliyim ki, karşıma sizin gibi iyi bir insan çıktı...

Mevsimin kış olmasına rağmen, gökyüzünde tatlı bir güneş yavaş yavaş bulutların arkasından sıyrılmakta idi..

SON

ALFABEYİ BİTİRDİK, ARTIK OKUYORUZ!

HOŞ GELDİNİZ — Sınıf mümessili Işık Arkan alfabeyi bitirip okumaya başlamalarının şerefine tertibedilen (Okuma Bayramı) nı kendi hazırladığı (Hoş geldiniz) konuşmasiyle açarken görülmektedir. Programda yer alan diğer skeç ve rontları da gene talebeler bizzat hazırlamış bulunuyorlar.

Geçenlerde Beşiktaş Barbaros İlkokulunda yapılan, alfabeden okumaya geçiş günü küçük öğrencilerin hareket ve neşe ile dolu bir gün geçirmelerine sebeb oldu.

HEDİYELER — Çocuğu okumıya teşvik etmek, nefsine güvenini sağlamlaştırmak gayesiyle tertibedilen bu bayram velilerin huzurunda kutlanmıştır. Programın hitamında maarif müfettişi öğrencilere birer okuma kitabı hediye etmiştir. Yukarıda kitaba kavuşmanın sevinci içinde bir talebe teşekkür ederken görülüyor.

SKEÇ — Hastam Var Doktor Bey isimli iki kişilik skeçte saatine bakarak hastanın nabzını kontrol eden gözlüklü doktor bey «Üşümüş bebeğiniz hanımcığım. Ama sakın üzülmeyiniz ben onu hemen iyi ederim. Yalnız sokağa çıkıp yaramazlık etmesin» diyor.

ŞEREF PASTASI — Çeşitli eğlencelerle neşeli ve hareketli bir hava içinde geçen Okuma Bayramı'nın sonunda talebeler ve öğretmenler, masrafı ve tertibi velîler tarafından yapılan büfeye davet edilmişlerdir. Yukarıda, öğretmenlerinin sınıf birincisi ile birlikte şeref pastasını keserek büfeyi açışları görülmektedir.

MIRNAV — Daire halinde dönen kızların ortasında iki karakedi «Kilerde hiç av bulamadık açız», Kızlar onlara «Aramızda işin yok, mırnav pist» diyorlar.

Dünyanın en eski şehri:

ERİHA

SON ERİHA — Eriha'da Romalılar devrinden kalma ve son zamanlarda meydana çıkarılan mozaik döşeme ile kırık sütunlar. Arka plândaki dağların önünde görülen şerit gibi beyazlık Lût Gölü'dür. Yuşa, bu göle akan Şeria nehrini geçerek Eriha surları önüne gelmiş, yedi günde şehri zaptettikten sonra Şam'a yürümüştür.

Altı milletin arkeologları, beş sene süren kazı ve araştırmalardan sonra bu tarihî yeri dünyanın devamlı surette içinde yaşanmış en eski şehri olarak kabul ettiler.

3000 sene kadar önce idi. Musa'dan sonra İsrailoğulları'nın lideri olan Yuşa, iki adamını casus olarak Eriha şehrine gönderdi. Bunlar Rahap adında bir fahişenin sur dibindeki evinde kaldılar. Eriha şehri hükümdarı şehre iki casusun girdiğini haber alınca hemen yakalanmalarını emretti. Fakat Rahap, adamları evinin damındaki keten saplarının altına sakladı. Evi aramağa gelenlere de iki yabancının sabahleyin erkenden gittiğini, takibederlerse yakalıyabileceklerini söyledi. Yanlış yol gösterdi. Onlar gittikten sonra casusları kırmızı bir iple pencereden şehrin dışına indirdi. Şehri zaptedince kendisine ve ailesinden olanlara dokunmamalarını söyledi. Onlar da ailesini evinde toplamasını ve şehir zaptedilince kırmızı ipi onlara yaptığı gibi gene pencereden sallandırmasını tembih ettiler.

Yuşa, maiyetindeki İsrailoğulları ve 40.000 cengâverle Şeria nehrini geçti. Yedi gün muhasaradan sonra Eriha'yı zaptetti. İsrailoğulları, hayvanlarına varıncaya kadar bütün şehir halkını kırdılar. Yalnız Rahap kadınla ailesini sağ olarak şehirden çıkardılar. Her yeri yakıp lânetlediler. Şam'a doğru yürüyüşe geçtiler.

Şöhretini bu tarihî vakadan alan ve Batı dünyasında Jericho adı ile tanınan bu tarihî şehir şimdi de dünyanın devamlı olarak içinde yaşanmış en eski şehri olarak kabul edilmektedir. 1930 yılında bu bölgede araştırmalara başlanmış, fakat araştırmaları para bakımından destekliyen zat, bütün koyu Katolik ve Museviler gibi dünyanın İsa'dan 4004 yıl önce yaratıldığına inandığı için, Eriha'nın daha eski bir tarihi olduğuna dair neticeler elde edilince inancını sarsmamak üzere heyete yardımda bulunmaktan vazgeçmişti. Bunun üzerine İngiliz, Kanadalı, Avustralyalı, Holândalı, Danimarkalı ve Alman arkeologlardan müteşekkil beynelmilel bir heyet beş sene önce Eriha'da çalışmalara başladı. Uzun, yorucu araştırmalardan sonra da Eriha'da 8760 yıl önce insanların devamlı olarak yerleşip cemiyet hayatı yaşadıkları neticesine vardı.

Umumi kanaat burada, yahut Ürdün'ün, Irak'ın, Lübnan'ın herhangi bir yerinde bundan daha eski, meselâ 10

bin yıllık bir mazisi olan ve devamlı olarak içinde yaşanmış eski şehirlerin bulunacağı merkezindedir.

Eriha'nın, dünyanın en eski şehri olduğu intibaını veren husus, toprak altından çıkarılan Karbon 14 ün laboratuvarlarda yapılan tahlilidir. Bu tahliller Eriha'nın daha dünden kadar dünyanın en eski şehri olarak bilinen Irak'taki Jaimo ile Lübnan kıyılarındaki Byblos'dan daha eski bir tarihe sahip olduğunu artık ispat etmiştir. Şehrin duvarları on yedi defa yıkılmış, yahut çökmüştür.

İçinde devamlı olarak yaşanmış bu kadar eski bir şehirdeki insanların yaşayışı hakkında esaslı bir bilgi sahibi olmak imkânsız gibidir. Fakat Eriha'nın ilk sakinleri ile daha sonrakiler insanı hayretlere düşüren ipuçları bırakmışlardır. En eski kalıntılardaki çamur duvar sıvalarında eski sıvacıların parmak izleri vardır. Bazı eski yapıların enkazı altında kafatasları bulunmuştur. Henüz anlaşılamamış olan bir sebepten ötürü, belki ölülere saygı için, kafatasları çamurla sıvanmıştır.

Bazı mezarlarda o kadar iyi muhafaza edilmiş cesetler meydana çıkarılmıştır ki kemiklerde et parçaları dahi müşahede edilmiştir. Tahlil için Londra'ya gönderilen bu parçalar sayesinde kan gruplarının meydana çıkarılacağı ümidedilmektedir. 1956 da sekiz tane kafatası bulunmuştur. Kafatasları yan yana olarak bir daire şeklinde dizilmişti. Yüzleri, sanki bir ölüler konferansı yapar gibi dairenin ortasına dönüktü. Başka bir yerde de hepsi aynı yere dönmüş on kafatası daha bulunmuştur.

Geçen seneki araştırmalarda çok büyük bir mezar bulunmuş ve buna Londra'daki konser salonuna izafeten Albert Hall denmiştir. Mezarın derinliği dört buçuk metre, genişliği üç metre idi. Mezara inen dehlizin duvarları keçiye benziyen hayvan resimleri ile süslenmişti. Ayrıca kalkanlı, mızraklı iki de erkek resmi vardı. En ilgi çekici keşiflerden biri de kale burcunun altına inen bir merdiven olmuştur. Taşlar fevkalâde güzel yontulmuştur. Bu işçiliğin iptidai aletlerle yapılmış olmasına ihtimal verilmemektedir. Dehlizin, merdivenin ve kalenin yapılış tarzı da, tetkik edenleri hayrete düşüren mükemmel bir plâna dayanmaktadır.

Şehrin savunma sisteminin yeter derecede kuvvetli olmadığı anlaşılmaktadır. Bazı arkeologlar, Eriha'nın ilk kalıntılarının üstünde kurulan müteaddit yeni şehir sakinlerinin, inşaatta benzerlikler olmakla beraber Eriha'nın ilk ahalisi olmadığı kanaatindeler. Araştırmalar hakkında katî rapor yazılınca, ilk insanlara ait belli başlı inançlarımızı da değiştirmemiz icabedecektir.

KAZILAR — İlk Eriha şehrinin surları içinde yapılan araştırmalar. Beş seneden beri devamlı olarak burada kazılarda bulunan heyette altı milletin arkeologları vardır. Bu sıkı çalışma sonunda da devamlı yaşanmış en eski şehir bulunmuştur.

ÇALIŞMALAR VE MERDİVEN — Heyete İngiliz arkeologu Dr. Kathleen Kenyon (yukarıda sol baştaki kadın) başkanlık etmekte, emirlerinde 200 Ürdünlü çalışmaktadır. Yandaki fotoğrafta, kale burcunun altında meydana çıkarılan ve çok mühim olan merdiven görülüyor. Merdivenin niçin, nasıl bir gaye ile yapılmış olduğu arkeologlarca anlaştamamıştır.

68 ÇEŞİT RENKLİ KARTPOSTAL
FİYATI 50 Krş.

24 ÇEŞİT RENKLİ KÜÇÜK TEBRİK KARTI
ZARFI İLE BİRLİKTE FİYATI 25 Krş.

41 ÇEŞİT TİFDRUK BASKILI KARTPOSTAL
FİYATI 35 Krş.

en sevdiğiniz memleket manzaralarını bu kartlarla dostlarınıza ve bütün dünyaya gönderebilirsiniz.

TOPTAN SATIŞ YERİ :
Divanyolu, Kletfarer Cad. No. 7
PERAKENDE SATIŞ YERİ :
Galatasaray Meydanı, Doğan Kardeş Mağazası - İstanbul
İZMİR UMUMİ BAYİİ :
İBRAHİM YENEN
ANAFARTALAR CAD. 34 İZMİR

DOĞAN KARDEŞ YAYINLARI

KATALOG İSTEYİNİZ

MAÇİKO HAMAMURA

Maçiko Hamamura adındaki kız Marylin gibi sarışın değil ama, cazibesi, onunkinden aşağı kalmıyor; doldurduğu Japonca ve İngilizce plâklar Şarkı memleketleriyle beraber, Amerika'da da rağbet görüyor.

İLK İŞ — Güzelliği ve talihi sayesinde Japon başşehrinde kolayca iş bulabilen 17 yaşındaki siyah saçlı, sarı ırk dilberi, geceleri Tokyo'nun büyük gece kulüplerinden birinde çalışmıya başladı.

HAYRANLARI ÇOK — Maçiko henüz on yedi yaşındayken Tokyo'ya gelmiş ve kendisine şöhretin kapılarını açacak fırsatı beklemiye koyulmuştu. Bilâhara eline geçecek şöhret sayesinde birçok hayrana ve servete de sahip olacaktı.

ŞANSI AÇILIYOR — Gece kulübünde çalışan genç kız bir gün bir fotoğrafçının dikkatini çekti. Maçiko bu defa Marilyn Monroe gibi takvim yaprakları için pozlar verecek, sonra da Japonya'nın plâk şirketlerinden parlak teklifler alacaktı.

RANDEVULARINA YETİŞEMİYOR — Şimdi on dokuz yaşına basmış olan Maçiko, eskisinden çok daha mühim müşkülletle karşı karşıyadır. Şöhretin yükü altında bir hayli ezildiğini farkeden çekik gözlü güzel Japon kızı randevularına yetişememekten şikâyetçidir.

SABIK İran Kraliçesi Süreyya elbiselerini daima meşhur İtalyan terzisi Schubert'e yaptırırdı. İngiltere Kraliçesi Elizabeth, İngiltere ve Fransa'nın en tanınmış moda sarraylarında giyinir. Monako Prensesi Grace, hâlâ Hollywood'un meşhur terzisi Helen Rose'un hazırladığı modelleri kullanmaktadır. Giyimlerine bu kadar itina eden bu hükümdarlar yanında bütün orta halli vatandaşları gibi konfeksiyon mağazalarından kendisine hazır elbiseler seçen bir kraliçe de vardır. Bu, senelik geliri altı milyon lira olan Holânda Kraliçesi Juliana'dır.

Juliana'nın bugün başında bulunduğu Holânda hanedanı, Avrupa'da İngiliz hanedanından sonra en yüksek geliri olan hükümdar ailesidir. Kraliçe Juliana'nın maaş ve tahsisatına ilâveten kocası Prens Bernhard ve veliaht Prenses Beatrix senede birer buçuk milyon lira maaş alırlar. Prens, ayrıca birçok ticari firmaların müdürlüklerini de uhdesinde bulundurup buralardan da gelir temin eder. Bütün bunlara rağmen Holânda kıralılık ailesinin hayatı alelâde bir Felemenk burjuva ailesininkinden farklı değildir. Bu hayat içinde yegâne tezat teşkil eden lüks tahta çıktığı zaman Holândalılar tarafından kendisine hediye edilen som altın ve gümüşten saltanat arabasıdır. Holânda hükümdar ailesinin sade yaşayışlarının sebebini, Holândalıların ananevi bir şekilde muktesit oluşlarından başka, bu hanedanın başında 60 seneden beri memleketlerini ve ailelerini hesaplı bir ev kadını zihniyeti ile idare etmiş olan kadın hükümdarların bulunmuş olmasında aramak lâzımdır.

Bu kadın hükümdarlardan sonuncusu, Juliana, 1909 da Lahey'de dünyaya gelmiş, 1931 yılında Leiden Üniversitesi'nin Edebiyat ve Felsefe kollarından şeref doktorası almıştır. Asıl ismi Juliana Louise Emma Marie Wilhelmina olan kraliçe 1937 senesinde Alman asıllı Prens Bernhard de Lippe Diesterfeld ile evlendi. Holânda kıralîyet ailesinin dört kızından üçü, anneleri henüz kraliçe olmadan dünyaya geldiler. Bunların en büyüğü Beatrix Wilhelmina Amurard, ocak 1938 de, Prenses Emma Elisabeth ağustos 1939 da, Prenses Margaret Francisca ocak 1943 te, en küçükleri olan Marie Christina da şubat 1947 de doğdu. Kraliçe ve ailesi eskiden beri Soejdijk Sarayı'nda otururlar. Annesini müteakip tahta geçecek olan Veliaht Prenses Beatrix, annesi gibi Leiden Üniversitesi'nde okumakta-

HOLÂNDA HANEDANI

Holânda Kıraliyet ailesi Soejdijk Sarayı'nda mütevazı bir hayat sürer. Annesinden sonra tahta geçecek olan yirmi yaşındaki Prenses Beatrix, Leiden Üniversitesi'nde Sosyoloji ve Hukuk tahsil etmektedir.

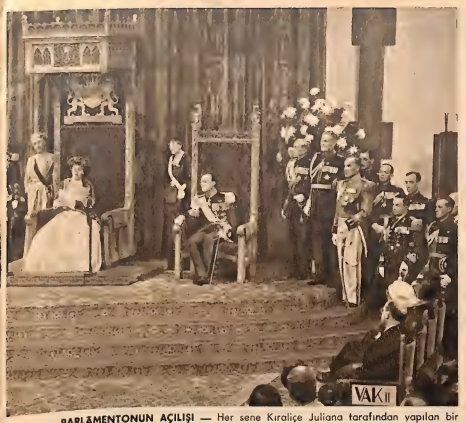

PARLÂMENTONUN AÇILIŞI — Her sene Kıraliçe Juliana tarafından yapılan bir konuşma ile açılan parlâmentoya Kıraliçe, eşi Prens Bernhard ve Prenses Beatrix, altın araba ile giderler. Bu, mütevazı hayatlarının yegâne şatafatlı anıdır.

dır. Annesinin 21 yaşında iken mezun olduğu bu üniversiteye 1956 da 18 yaşında iken giren Prenses, Sosyoloji ve Hukuk tahsil etmektedir.

İkinci Dünya Harbi esnasında Holânda Almanların işgali altına girince, kıraliyet ailesi İngiltere'ye yerleşti ve bir müddet Londra'da yaşadılar. Kıraliçe Juliana'dan iki yaş küçük olan kocası Prens Bernhard, Alman asıllı olduğu halde kıraliçesiyle evlendiği millete daima sadık kalmış, Holânda'da Almanlara karşı kurulmuş olan mukavemet teşkilâtının Londra'daki belli başlı idarecilerden biri olmuştu.

Her aile gibi Holânda kıraliyet ailesinin de zaman zaman müşkülleri oldu. Bundan bir kaç sene evvel dünya basınında Holânda Kıraliçesi Juliana ile Prens Bernhard'ın ayrılacaklarına dair haberler çıktı. Fakat Holândalıların korktukları bu felâket gerçekleşmedi ve bu millet çok sevdiği prenseslerini kaybetmedi. Ailesinin dördüncü ve en küçük çocuğu olan Prenses Maria Christina (aile içinde ona kısaca Marijke diye hitabederler) dünyaya geldiği zaman doktorlar bebeğin gözlerinden rahatsız olduğunu söylediler. Katarak yüzünden çocuğun kör olması ihtimalinden bahsettiler. Gösterilen gayretler hiç bir netice vermedi. Prens Bernhard'ın yakın arkadaşlarından birinin çocuğu o senelerde verem olmuş ve tabiat üstü kuvvetlere sahip olduğunu söyliyen Greet Hofmans adında bir kadın tarafından kurtarılmıştı. Juliana, her çareye, bu arada Greet Hofmans'a da baş vurdu. Kadın çocuğu tedavi edebileceğini, fakat bunun uzun zaman istediğini söyledi. Hofmans isimli büyücü Marjike ile ilgilenmiye başlıyalı tam iki sene olmuş, fakat hiç bir netice alınmamıştı. Nihayet Baron Van Heeckeren adında bir şahıs Kıraliçenin hususi sekreterliğini yaptığı zaman Greet Hofmans Sarayа yerleşti. Etrafında topladığı bir çok sofularla Kıraliçeyi de kontrolü altına almak istiyen yaşlı kadın, bu durumun çok aleyhinde olan Prens Bernhard ile Juliana'nın arasının açılmasına dahi sebep oldu. Basında çıkan boşanma haberi de bu anlaşmazlıktan galat idi.

HÜKÜMDAR VE AİLESİ — Dört kızları ile beraber Holânda hükümdarı ve kocası. Soejdijk Sarayı önünde çekilen bu resimde soldan sağa doğru Prenses Irene, Prenses Margaret, Prenses Beatrix, Kıraliçe, Prenses Marjike ve Bernhard görülüyor.

MARIA CHRISTINA — Küçük Maria Christina (Marjike) nın gözleri her gün biraz daha bozulmakta ve görme kabiliyetini kaybetmektedir. Gözlerindeki rahatsızlık ailenin saadetini bozmuştu.

PRENSESLER — Holânda Sarayının hayatiyetini arttıran üç prenses: Prenses Irene (yukarıda) sarayın korusunda yapılan bir atlı müsabakada, Prenses Margaret (ortada) köpeği ile oynarken, velâhat Prenses Beatrix (solda) arkadaşlarıyle dolaşırken görülüyorlar. Prensesler son derece demokrattırlar.

ROMA'DAN MODELLER

VENÜS — Beyaz tülgreken yapılmış saldaki tuvalet ile âdeta Venüs'ün doğuşunu hatırlatan bir tablo. Modelin ön kısmı prostelâ biçiminde ve çok zarif bir tarzda işlemelidir. Omuzlarda iki geniş britel vardır. Eteğin alt kısmına fazla beyazlığı kırmak için bir pembe gül konmuştur. (Antonelli)

KUGU — Antonelli'nin en çok beğenilen modellerinden biri de yandaki açık pembe uzun tuvalettir. Bedeni streples olan bu tuvalotin pembe tonlarla zarif bir şekilde meydana getirilmiş ön kısımdaki brodesi, iki yanlardaki pilleri ve aldiveneri modeli son derece zenginleştirir. (Antonelli)

BAHÇE — Çiçek bahçesini andıran bu grupta eteğinin muhtelif kısımlarından kordele ile bağlanmış modeller alâka toplamıştır. Soldan sağa, pembe dantel ve kırmızı şifondan iki tuvalet, beyaz tülgreken gelinlik, mavi dantelden, sarı ve yeşil satenden üç tuvalet görülmektedir. (Antonelli)

[illegible]

[illegible]

YÜNLÜ JARSEDEN — Mevsimlik bir döpiyes. Etek düz ve arkadan dikişlidir. Uzun japone kolları, üçgen yakası, geniş kenarlı cepleri ile ceket zarif bir model olmaktadır. (Spagnoli)

POTANJDAN — Sade bir rop. Kesiksiz bel, iki pensle vücuda oturmaktadır. Modelin orijinalitesi beyaz boncuklarda toplanıyor. Bu kıyafetle küpe ve bilezik takmak yerinde olur. (Gasbari)

Kırmızı Keten

«Sayın yazı işleri müdürü : Aşağıda, geçen gün bizzat başımdan geçen küçük bir vakanın hikâyesini okuyacaksınız. Eğer hikâyem okuyucularınız için herhangi bir şekilde faydalı olursa, bu, beni çok memnun edecek.
Donalt Moffat»

GEÇEN sabah sayfiyedeki evimizden şehre inerken karım elime ufak bir parça kırmızı keten tutuşturdu ve :

— Eğer vakit bulursan, koscağım, dedi, bana bu kumaştan iki buçuk metre daha alıver.

Kendisine bu işi seve seve yapacağımı söyledim ve kumaş parçasını cebime koyarak istasyonun yolunu tuttum.

Öğle vakti de, karımın arzusunu yerine getirmek için, şehirdeki manifatura mağazalarından birine girdim. İçeride tezgâhtar kızlar karşılarında sıralanmış müşterilere hizmet ediyorlar, tezgâhtarların arasında da iyi giyinmiş bir adam dolaşıyordu. Adama kırmızı keten istediğimi söyledim.

— Şöyle buyurun, efendim, diyerek beni mağazanın öbür başına götürdü, oradaki genç bir kıza :

— Mis Stone, dedi. Beyefendiye kırmızı keten gösterin.

Mis Stone sordu :

— Nasıl kırmızı olsun, efendim ?

Ona karımın verdiği nümune parçayı gösterdim. Kız kumaşa baktıktan sonra raftan kocaman bir kırmızı keten topu indirip tezgâhın üstüne açtı.

— Ama bu benim istediğim renk değil i... dedim.

— Evet, dedi. Değil. Ama sizdeki nümuneden daha güzel bir renk.

— Olabilir, diye cevap verdim. Fakat bana nümunedeki rengin aynısı lâzım. Çünkü bu ketenden bir şey yapılmaya başlanmış ve kumaş yetiştirilmiş. Onun için değişik renkli kumaş alamam.

Kız hiçbir şey söylemeden raftan bir top daha indirdi.

— İşte istediğiniz renk... dedi.

— Evet, dedim. Ama çizgili bu.

— Son günlerde çizgili ketenler çok tutuluyor.

— Evet; fakat bana yaramaz. Ben düz kırmızı istiyorum; tıpkı nümunedeki gibi. Aksi takdirde kumaşlar birbirini tutmıyacak. Anlatabiliyor muyum bilmem...

— O halde siz ibik kırmızısı alacaksınız.

— O da ne demek ?... dedim

— Ancak ibik kırmızısı ketenler düz renkli olur.

— Pekâlâ, dedim, ondan bir parça görebilir miyim ?

Kız :

— Bizde ibik kırmızısı keten kalmadı, diye cevap verdi. Fakat başka renklerden çok güzel düz ketenlerimiz var.

— Ben başka renk istemiyorum, dedim. Bu nümunedeki kırmızının eşini istiyorum.

— O ucuz ketenin, eşini bulmak çok zordur... dedi.

Ayrıldık.

Oradan çıkıp, iki üç dükkân yukarıda bir diğer manifaturacıya daha girdim. Karşıma ilk çıkan memura nümuneyi uzatarak sordum :

— Sizde bu ketenden bulunur mu ?

— Evet, efendim, dedi. Sağdan üçüncü tezgâh.

Sağdaki üçüncü tezgâha gidip oradaki tezgâhtar delikanlıya nümuneyi gösterdim. Kumaşı önlü arkalı tetkik ettikten sonra :

— Bizde bundan yok... dedi.

— Ama şu bey var demişti.

— Vardı, fakat bitti. Bunu ancak bir döşemecide bulabilirsiniz.

Caddenin karşı tarafına geçip bir döşemeci buldum.

— Sizde bu kumaştan var mı ?

Tezgâhtar :

— Hayır. dedi. Yok. Mobilya için mi istiyorsunuz ?

— Evet... dedim.

— O halde ibik kırmızısı alacaksınız.

Sordum :

— İbik kırmızısı aynı bu renk midir ?

— Hayır, dedi. Fakat çok daha iyidir.

— Bana bunun aynısı lâzım... dedim.

— Ama onu mobilyada kullanmazlar.

Sertce bir sesle :

— İnsanlar, dedim, mobilyalarını canları neyle isterse onunla kaplıyabilirler herhalde.

Sükûnetle :

— Kaplıyabilirler ama, bu kırmızıyı kullanmazlar. diye cevap verdi. Onlar ibik kırmızısı kullanırlar.

Söyliyecek başka hiç bir şey kalmadığını görerek dükkândan çıktım. Üçüncü olarak girdiğim yer, gayet büyük bir kumaşçı mağazasıydı. İlk karşılaştığım memura nümuneyi uzatıp o ketenden aradığımı söyledim.

— Aradığınızı ikinci katta bulacaksınız, efendim... dedi.

Üst kata çıkıp birisine sordum :

— Kırmızı ketenlerinin nerede ?

— Soldaki son odada... dedi ve parmağiyle upuzun koridorun nihayetinde bir yer işaret etti.

Bir tezgâhtar ve satıcı kalabalığının arasından süzülüp üstleri kumaş dolu bir sürü tezgâh ve masanın etrafından dolanarak nihayet soldaki son odaya vardım.

Oradaki adam ne aradığımı sordu:kan sonra :

— Bu sırada ikinci tezgâh... dedi.

Söylediği tezgâha gidip nümuneyi çıkardım. Tezgâhtar elimdeki kumaşa bakarak :

— Ketenler birinci kattadır... dedi.

— Fakat onlar beni buraya yolladılar... diye itiraz ettim.

— Hayır. dedi. Düz ketenleri aşağıda, arka tarafta bulacaksınız.

Aşağıya inip arka tarafa gittim.

— Ben bu renk keten arıyorum. Nümuneyi uzattığım adam :

— Üçüncü tezgâh... diyerek benimle beraber yürüdü.

— Robert, beyefendiye kırmızı ketenlerimizi göster.

Robert nümuneme baktıktan sonra :

— Bizde, dedi, bu kalite malın bu renginden yok.

— Peki, aynı renkten başka kalite malınız var mı ?

— Evet. Daha iyisi var.

Raftan bir top çekerek tezgâhın üstünde iki metre kadar açtı.

— Ama bu kırmızı başka kırmızı... dedim.

— Evet, dedi. Hem mal çok daha iyi, hem de renk çok daha güzel.

— Fakat ben alacağım ketenin bu nümuneye uymasını istiyorum.

Adam :

— Siz başka kalite mal istediniz, ben de çıkardım, dedi. Halbuki iki kumaşın birbirinin aynı olması için hem kalitenin, hem de rengin aynı olması lâzımdır. Eğer siz elinizdeki cinsten kırmızı keten istiyorsanız, ibik kırmızısını alacaksınız.

Bu mütalâaya cevap vermek lüzumunu hissetmiyerek sordum :

— O halde sizde bunun eşi yok, öyle mi ?

— Hayır, yok. Ama aradığınızı belki altıncı kattaki döşemelik kumaş kısmımızda bulabiliriniz.

Bunun üzerine asansöre binip binanın en üst katına çıktım.

Karşıma çıkan genç bir adama :

— Bu kırmızı nesneden arıyorum. dedim.

— Döşeme şubesine gideceksiniz. Bu katta, karşı tarafta.

O katın karşı tarafına geçtim. Tezgâhtara :

— Kırmızı keten istiyorum... dedim.

— Döşemelik mi ?... diye sordu.

— Evet.

— Soldan dördüncü tezgâh.

Soldan dördüncü tezgâhtaki tezgâhtar nümuneme baktıktan sonra:

— Bunu, dedi, birinci katta, keten kısmında bulacaksınız.

İçimde sanki havasızlıktan boğuluyormuşum gibi bir his duyarak kendimi mağazadan dışarı attım. Tahammülüm çoktan tükenmişti. Fakat son bir deneme daha yapmak istiyordum. Karım o kırmızı keteni alalı pek az olmuştu ve bu sebeple de bir yerde onun bir eşini bulabilmem ihtimali mevcuttu. Yapılacak en doğru şey sabah evden çıkmadan önce keteni nereden aldığını kendisinden öğrenmekti ama, bu kadar basit bir şeyin her yerde satılacağını düşünüp buna lüzum bile görmemiştim.

Bir büyük kumaşçı mağazasına daha girdim. Son bir gayretle cebimdeki nümuneyi çıkarıp yanıma sokulan genç bir kadına gösterdim.

Kadın :

— Arka salonda soldaki tezgâh... dedi.

Dediği yere gittim.

Tezgâhın arkasındaki kıza :

— Sizde bu kırmızı ketenden bulunur mu ?... diye sordum.

Kız :

— Hayır, efendim, dedi. Bizde ibik kırmızısı keten var.

Gene ibik kırmızısı ! Kayıtsız şartsız teslim olmaktan başka çare kalmamıştı artık.

— Pekâlâ, dedim. Bana ondan verin.

— Ne kadar olsun ?

— Ne bileyim ben... beş metre kesin işte.

Kız yüzüme tuhaf tuhaf bakarak ibik kırmızısı ketenden beş metre kesti. Sonra tezgâhın üstüne vurup:

— Kasa !... diye seslendi.

Sarı saçları iki örgü halinde beline kadar uzanan ufak bir kız, ağır ağır yanımıza geldi. Tezgâhtar bir kâğıt parçasının üzerine kumaşın uzunluğunu, cinsini, kendi numarasını, fiatı, verdiğim banknot sayısını ve daha bir takım şeyler — bu arada muhtemelen gözlerimin rengini ve rüzgârın eşiş istikametini de bir kenara sıkıştırmıştı — yanıp sonra bütün bu malûmatı cebinden çıkardığı ufak bir defterе kopye etti. Kâğıt parçasını, parayı ve ibik kırmızısı keteni küçük kıza verdi. Küçük kız da kâğıdın muhteviyatını kendi defterine geçirdikten sonra, kumaşı, kâğıdı ve parayı alıp uzaklaştı.

Paramın üstü ile keten paketini elime verdikleri zaman, hava kararmak üzereydi ve cadde, işini paydos edip evine dönen insanlarla kalabalıklaşmaya başlamıştı.

Eve gelince paketi karıma uzattım. Karım keteni görür görmez :

— Fakat, diye bağırdı, sana verdiğim nümuneyle aynı renk değil bu ! İki kumaş birbirine uymuyor !

Ben de bağırdım :

— Tabii uymaz ! Sen de aslında onların aynı renk olmasını istemiyordun zaten. Hakikaten senin istediğin kırmızı, ibik kırmızısıydı... soldan üçüncü tezgâh. Yani... şey... herkesin kullandığı renk bu demek istemiştim... ibik kırmızısı yani...

Ve karım yüzüme şaşkın şaşkın bakmıya başlayınca ona başımdan geçenleri anlatmak lüzumunu hissettim. Beni dinledikten sonra :

— Doğrusunu istersen, dedi, bu ibik kırmızısı bendeki kumaşın renginden çok daha güzel. Ve sen bu keteni o kadar fazla almışsın ki, ev deki parçayı kullanmama hiç lüzüm kalmıyacak artık. Keşki ibik kırmızısı keten kullanmayı daha önce aklı edebilseydim.

İçimden şöyle geçti :

— Keşki, karıcığım. dedim. Keşki.

YAZAN : DOROTHY PARKER
ÇEVİREN : SEMİH DEMİRCİ

OKUYUCU MEKTUPLARI

Çatalcadan B. Necdet Çetin yazıyor: «İstanbuldaki Sağır ve Dilsizler Okuluna bir mektup yazdım. Kekemeliğim tedavi edilip edilmiyeceğini sordum. Müspet cevap verdiler. Ne dersiniz?»

Müspet cevap verdiklerine göre mutlaka onlarla temas ediniz.

■

İzmirden Ömür Aküzümcü yazıyor: «Bende Boğazlar mukavelesi pullarından bir tane var. Değerini öğrenmek istiyorum.»

Bu pulların tam serisi hakkında kesin bir bilgi veremeyiz. Fakat herhalde gittikçe kıymetlenen posta pullarımızdandır. Bu kıymet ancak pul meraklıları için ve arandığı zaman bir mânâ ifade eder. Elinizdeki pulun üzerindeki kıymeti bildirirseniz bugünkü, kataloglara göre, rayicini söyliyebiliriz.

HATIRA — İzmirli okuyucularımızdan İhsan Özseyhan, bize henüz 5 aylık olan oğlunun fotoğrafını göndererek, kendisinin daha şimdiden Hayat mecmuası ile alâkadar olduğunu ve istikbalde Hayat'ın devamlı okuyucuları arasına gireceğinden bahsediyor. Yukarıda bu küçük okuyucumuzun fotoğrafı görülüyor.

Bizeden B. Cavit Salihoğlu yazıyor: «1 — İstanbul Boğazı tabii olarak mı açılmıştır? 2 — İstanbul kaç devir yaşamıştır ve Türklerin en eski yerleştikleri şehir hangisidir? 3 — Dünyanın en savaşçı milleti olduğumuz halde askerlerimize Amerikan ordusunun filimleri niçin gösterilsiyor?»

1 — Yeryüzündeki bütün deniz ve kara boğazlarını açan akar sularıdır. İstanbul ve Çanakkale boğazları da Karadenizin fazla suyunun bir yol araması, en yatık sahilden yol bulup bu yolun açtıkça derinleşmesiyle meydana gelmiştir. 2 — İstanbul şehrinin iki devri vardır: Fatihten önce ve Fatihin şehri zaptından sonra. Türklerin Anadoluya gelmeleri göçler devrinde başlar. Malazgirt Savaşından sonra büyük yerleşmeler oldu. 3 — Amerikan askeri filimlerinin gösterilmesi yeni silâhlar ve teknik bilgiler sebebiyledir.

■

«Gürol A. Arslan Hatay Cad. 456 Sokak No. 150/13 İzmir»

Yurt içinde ve dışında pul mübadelesi yapmak istiyor. Adresini yukarıda yazdık.

■

Ankaradan A. E. yazıyor:
«1 — Büyük burunlar küçültülebilir mi? Memleketimizde bu mümkün müdür? 2 — Kaşların çıkması ve gürbüzleşmesi için bir ilâç tavsiye etmenizi rica ederim. 3 — Yaşım 20 dir. Boyumun uzaması için ne yapayım?»

Doktorumuz diyor ki: 1 — Büyük burunları küçültmek estetik cerrahi ile mümkün oluyor. İstanbulda Tıp Fakültesi 2. Cerrahi Kliniği Gureba Hastanesinde böyle bir servis var. Ankara Tıp Fakültesinde de yapılıyor. 2 — Böyle bir formülü size ancak bir cilt hekimi verebilir. 3 — Artık pek geç. Mamafih daha birkaç santim uzarsınız.

■

Milâstan Bay İsmail Sezgin yazıyor: «İstanbulu daha yakından tanımak için orta sahifede krokisini neşretmenizi rica ederim. Oto kullanış ve bakımı hakkında bir kitap var mı?»

Hayat mecmuasının 62 nci ve 63 üncü sayılarında İstanbulun üç paftadan ibaret gayet güzel bir panoraması verildi. Aradığınız meslek kitabını büyük kütüphanelerden sorunuz.

KEMER BARAJI — 717.000 metreküplük gövde hacmi ve 115 metrelik yüksekliği ile Türkiye'nin en büyük barajı olan Kemer Barajı'nın membadan görünüşünü tesbit eden bu fotoğrafı okuyucularımızdan Osman Akçay göndermiştir. Baraj bitmediği halde Akçay'ın kış fezayanlarını tutabilmiştir. Fotoğrafın hususiyeti, ters çevrilince de aynı manzaraya malik oluşundadır.

Artivinden Kâmil Gülbin yazıyor: «Bazı gençler topluluklara neşeli görünmek ve karşılarında bulunanları memnun etmek için çalışırlar ama ne yapmak lâzım geldiğini, nasıl hareket edeceklerini bilmesler. Ne dersiniz?»

Bu biraz muaşeret bilgilerine vukufa, biraz da topluluğa alışık olmağa bakar. Esas kaide nezaket ve saygıdır. Cemiyetin havasına uymağa, zevezeliğe değil, yerinde ve dikkatle konuşmağa yer vermek, kendisini belirtmek için lüzumsuz ve mübalâğalı hareketler yapmamak lâzım. Sırası gelince ve ifraza kaçmadan gülünür ve neşeli şakalar yapılır. Bu da ancak kendi akranları arasında olur.

■

Kayseriden Bay Hüseyin Özkabayel yazıyor:
«1 — Ben Erzincanın büyük depreminden 2 gün sonra doğmuşum. Bu depremin hangi yılda ve ayın kaçında olduğunun. 2 — Saç kestirmenin baş ağrısını yapıp yapmıyacağımın bildirilmesini rica ederim.»

Büyük Erzincan zelzelesi 27 aralık 1939 yılında oldu. Saç kestirmek başta bir ağrı yapmaz. Yapsaydı, ne olurdu!

Malatyadan B. Kâzım Aslan yazıyor: «Sevdiğim kızı bana vermediler. Başkasiyle evlendirdiler. Şimdi bana başka bir kız alınak istiyorlar. Ben hâlâ eskisini seviyorum. Tahir ile Zührenin mezarının üstünde iki gül ile b'r karaçalı bitmiş, doğru mu?»

Kısmet başkasınınmış. Siz de dilediğiniz bir kızla evlenin. Eskiyi unutmanız lâzım. Tahir ile Zühre bir halk romanıdır. Romanlarda böyle acıklı şeyler yazılır.

■

Kadıköyden F. Erdem yazıyor: «Şiir gönderdim, neşrini rica ederim.»

Hayat mecmuasında şiir neşretmiyoruz. Bu yüzden arzunuzu yerine getiremiyeceğiz. Şiirinis güzel. Çalışmağa devam ediniz.

■

Ödemişten Nilgün Kamer yazıyor: «Kirpiklerim çok sayıf ve daima dökülüyor. Bir çare istiyorum.»

Doktorumuz diyor ki: Kirpik diplerinde bir rahatsızlık olması ihtimali vardır. Bir göz hekimine muayene olunuz. O size bir tavsiyede bulunacaktır.

Yıldızınız diyor ki...

(25 NİSANDAN 1 MAYISA KADAR:) Önünüzdeki hafta muhitinizde cereyan edecek hâdiseleri merak ederseniz, her hafta doğduğunuz burcu bularak siz de kendi talihinizi okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Uzun zamandır olmasını arzu ettiğiniz bir şey var. Aslında pek o kadar mühim değilse de sizi oyladığına bakılırsa herşeye rağmen neticelenmesini istiyorsunuz. Haber verelim pek yakında istediğiniz olacak.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 20 MAYIS

Zamanınız olarak başladığınız iş bugünlerde bir çıkmaza girebilir. Hakkınızda çok iyi şeyler düşünüldüyor. Hafta sonunda mânevi bakımdan takviye edileceksiniz. Sıhhatinis normal. Hislerinis her zamanki gibi...

İKİZLER BURCU
21 MAYIS - 21 HAZİRAN

Her zaman ölçülü ve akla yakın şekilde hareket etmeninin mükâfatını görmek üzeresiniz. Son olarak yaptığınız teşebbüs iyi netice verebilir. Hiş hayatınızda göze görülür bir faaliyet var. Sıhhatinis normal.

YENGEÇ BURCU
22 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Bugünlerde daha ziyade pasif kalmalısınız. Gelecek haftalara doğru zamanınız artabilir. Beklediğiniz haber gelmek üzere. İş hayatınızda çalışma noksanlığı göze çarpıyor. Arkadaşlarınızla iyi geçinmelisiniz.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 23 AĞUSTOS

Hassas olmanız bazan sizi lüzumsuz yere üzüyor. Bu itibarla hâdiselere daha rahatlıkla bakmasını bilmeniz lâzım. Şahsiyetinizle ilgilenmek istiyenler var. Yakında sevindirici haber alabilirsiniz. Sıhhatinis normal.

BAŞAK BURCU
24 AĞUSTOS - 23 EYLÜL

Teşebbüslerinis henüz tam mânasiyle neticelenmedi. Bir müddet daha beklemeniz icabedecek. Kendisiyle alâkalandığınız kimse bunun farkında değilmiş gibi görünüyor. Meslekte daha gayretli olmanız lâzım.

TERAZİ BURCU
24 EYLÜL - 23 EKİM

Meziyetlerinizden istifade etmelisiniz. Meslekte çalışkanlığınızla temayüz ediyorsunuz. Sıhhi durumunuzun esaslı bir kontrola ihtiyacı var. His hayatınız ise fırtınalı günlerin hemen eşiğinde bulunuyor, dikkat!

AKREP BURCU
24 EKİM - 22 KASIM

Pek yakında kasanacağınız muvaffakiyetlerden bir hayli faydalanacaksınız. Son günlerdeki durgunluğunuza da bu şekilde zail olacaktır. Bir arkadaşınızın tarafından tetkik edilmiyorsunuz. Sıhhatinize dikkat!

YAY BURCU
23 KASIM - 21 ARALIK

Kendi kendinize bazan lüzumsuz işler çıkarabiliyorsunuz. Bu huyunuz hiç de iyi bir not verdirmiyor size. Son günlerde çalışma hayatınızdaki durgunluğu süratle yok etmelisiniz. Daha çok gayret sarfetmeniz lâzım.

OĞLAK BURCU
22 ARALIK - 20 OCAK

Teşebbüslerinis için zaman henüz bir hayli erken. Bu itibarla bizce daha beklemelisiniz. Arkadaşlarınız tarafından size hoş bir sürpriz hazırlanıyor. Bugünlerde bir tesadüf hayatınızda mühim bir rol oynıyabilir.

KOVA BURCU
21 OCAK - 18 ŞUBAT

Tek tük önemsiz hâdiseler hariç, son günler bir hayli hareketsiz geçmiye başladı. Bu, pek az sonra tekrar cevval bir hayata döneceğinizi gösteriyor. Bir hâdise canınızı sıkabilir. Sıhhi ve hissi hayatınız normal.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

İş hayatınızda daha çok çalışmanız lâzım. Bir kaç güne kadar önemli bir haber alarak sevinmeniz kuvvetle muhtemel. Arkadaşlarınızdan birinin yardıma ihtiyacı var. Vakit kaybetmeden hemen alâkadar olun.

Viyana Buz Revüsü

BIR masal âlemine girmiş gibisiniz. Birdenbire dar bir koridorun ucundan iri kulaklı, yerleri süpüren uzun kuyrukları ile iki ayaklı bir kedi kalabalığı karşınıza çıkıyor. Bunların arasındaki şaşkınlığınız geçmeden bir de bakıyorsunuz ki yanda açılan bir kapıdan kısa kürk etekli, kürk manşonlu, kürk şapkalı, yuvarlak yüzlü bir sürü Sonia Hennie birden etrafınızı sarıvermiş. O sırada meşhur bir Viyana Valsinin ilk nağmeleri duyuluyor. Başlıyan umumi koşuşmaya siz de katılıyorsunuz ve kendinizi sayısız projektörlerin aydınlattığı, rengârenk elbiseleri içinde yüze yakın güzel kadının doldurduğu muazzam bir buz pistinin kenarında buluyorsunuz. Elli kişilik orkestra son bir akord daha yapıyor ve sonra Strauss'ın «Mavi Tuna» sını çalmaya başlıyor ! Dünyanın en büyük buz revüsü, «Viyana Buz Revüsü»nün provası başlamıştır.

Bu sahifelerde görülen ve bu revünün, her biri ekspresyonist bir ressamın elinden çıkmış bir tabloyu andıran sahnelerinin meydana gelebilmesi için tam bin insan bir ay durmadan çalışır, yukarıda bir anını tarif ettiğimiz provalar yüzlerce kere tekrarlanır, Viyana'nın en güzel ve en istidatlı kızları meşhur kayak ve patinaj şampiyonlarının nezaretinde havsalanın almıyacağı güçlükte binlerce hareket yaparlar. Her prova için 500 ayrı kıyafet dikilir.

BAHAR — Revünün birbirinden güzel kızları, âdeta vücutlarından fışkıran dallar ve bunların üzerindeki renkli çiçeklerle yanda bir bahar tablosunu ne kadar güzel canlandırıyorlar.

AVRUPA'NIN EN GARİP MUCİDİ

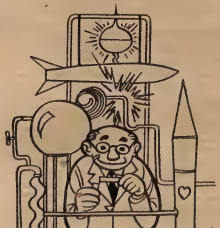

Mucit Giorgio, Arezzo şehrine geldiği ilk günlerde evliler hariç, genç kızlarla delikanlıların sokaklarda ayrı gruplar halinde dolaşıklarını görmüştü. Onları birbirlerine kaynaştırmak için derhal "Aşk Bombası"nı icadetti, fakat ...

AŞK BOMBASI — **MİTRALYÖZ BOMBA** — **YAĞMUR YAĞDIRAN** — **HAVA TORPİDOSU**

SUNU kabul etmek lâzım ki güdümlü füze, bugün için bütün dünyanın ilgilendiği bir mevzudur. Fakat burada bahsedeceğimiz füze, meşhur âlim Von Braun'ın «Vanguard» ı veya «Jupiter C» si ile hiç alâkalı değildir. Karışık matematik hesaplariyle meydana gelmemiştir. Üç metre uzunluğunda, acayip manivelâlar ve tüplerle dolu, gülle ağırlığında bir alettir. İmal edildiği laboratuvarın saheri ve yasak bir bölge ile de ilişiği yoktur. Toskana Eyaletindeki Arezzo isimli İtalyan şehrinin Mazzini sokağında, 41 numaralı evin birinci katındadır.

Eğer komşular, bilhassa aynı apartmanın diğer katlarında oturanlar telâşa düşmezlerse bu acayip füzeyi evin sofasından fırlatmak bile mümkündür. Füze açık pencereden gökyüzüne uçup gidebilecek, atmosferdeki hava şartlarını kontrol ve tesbit ettikten sonra, meteorolojik ihtisaslarını havi olarak tekrar yerine dönebilecektir.

Gidiş - dönüş formülü üzerinde meydana getirilmiş bu makinenin mucidi, şayet teknik bir akıllık olmazsa ilk tecrübeyi önümüzdeki yaz aylarında yapabileceğini söylemektedir.

Mucit, Rumen asıllı sabık bir deniz ticaret kaptanıdır. Orta yaşlı, ciddî tavırlı bir adamdır. İsmi Giorgio Eugenio Bonicioli'dir. Bir armatörün oğlu olan Giorgio, icat kudretini babasından aldığı iddiasındadır. Halbuki baba Bonicioli şişe içine yelkenli gemi yerleştirmekten başka bir kabiliyete sahip olmadığı halde, oğlu mucitlik sanatında daha da ileri gitmiş ve on yıl içinde muhtelif icatların patentini almıştır. Mucidi olduğu şeyler arasında kumaşa saplı iğneyi sahmetsince çekip alabilecek casibeli makineden, sele üstünden inmeden bisikletin lâstiğini şişiren pompaya kadar birçok aleti saymak mümkündür.

Giorgio Bonicioli, Arezzo şehrine gelip yerleştiği ilk günlerde bir şey dikkatini çekmişti. Nişanlılar ve evliler hariç, şehrin genç kızları ayrı, delikanlıları ayrı gruplar halinde, kendi aralarında gezip eğleniyorlardı. Mucit Giorgio için bundan daha hüsün verici, keyif kaçırıcı bir şey olamazdı. Derhal bir «Aşk Bombası» yapmaya karar verdi. Bu bomba sayesinde gençlerin damarlarına aşk serumunu zerketmek, böylece kızlarla erkekleri birbirlerine kaynaştırmak mümkün olacaktı.

Mucit Giorgio için bombayı meydana getirmek basit meseleydi. Makinelere karşı müthiş bir za'fı olduğundan, hiç zahmet çekmiyordu. Bu arada «Aşk Bombası» haberi Arezzo gibi, kasabaya benziyen böyle küçük bir şehirde çabucak yayılmış, bilhassa delikanlıları bir heyecan ve telâş alıvirmiş.

Ama ne çare ki şehrin Belediye Reisi «Aşk Bombası» nı kullanmak üzere kendisine müracaat eden Giorgio Bonicioli'ye bu müsaadeyi vermek cesaretini bulamamış, vaziyet böyle olunca mucit de bombasını kullanamamıştı. Tek tecrübeyi kendi üstünde yaptığından olacak «Aşk Bombası» Giorgio'nun Arezzolu bir genç kızla sevişip evlenmesinden başka işe yaramadı. Bir de Arezzo'da

KIŞ — Şimdi de bir kış tablosu ile karşı karşıyayız. Başlarına kürk şapka, ellerine kürk manşon takan bu grup biraz sonra önlerindeki perde açılınca müziğin ritmine uyarak buz üstünde çeşitli dans ve figürler yapmak üzere harekete geçecek.

VENEDİKTE KARNAVAL — Sanatkârlar, giydikleri bu üzeri kareli pantolon - ceket ve ellerindeki zillerle Harlekine'nin dansını yapmaktadırlar. Oyun, neşeli müziği, mübalâğalı ve espirili hareketleri ile tıpkı bir karnaval havasını yaşatmaktadır.

ÜÇ KIZ — Revünün alâka çeken numaralarından biri de üç kızın yaptığı «Viyana Sokakları» dansıdır.

ona «Avrupa'nın en garip mucidi» adını taktılar!

Mucit Giorgio aşk bombasından sonra «mirayöz bomba»yı icadetmişti. Bu bomba, cemiyette sempati toplamayı sağlıyordu. Fakat sulh hizmetindeki buluşlarının iş görmediğini, para kazandırmadığını anlayınca bu sefer harb silâhları üzerinde çalışmaya başladı. «Silâhları sevkeden kuvvet» i meydana getirdi ve Havacılık Vekâletine başvurarak müthiş icadını şöyle takdim etti:

«Bu makinem sayesinde uçaktan atılan bir bomba, hedefe birkaç kilometre kala havada patlıyacak ve civardaki bütün canlıları toz edecek.»

Vekâlet kısa bir tereddüdü mütaakip Giorgio'yu görüşmek üzere davet etti. Bu görüşme sonunda Giorgio, Roma'dan dönmek için bir tren biletinden fazla birşey koparamadı.

Vekâlete icadının kıymetini anlamamaları cesaretini kırmamıştı. Bu sefer müthiş icadını İngiliz Müdafaa Vekâletine gönderdi. İngilizler sadece icadın değerini anlamakla kalmadılar (söylediklerinin mesuliyeti kendisine ait) üstelik Giorgio'ya bu çok mühim askeri sırrı elde etmek için bir buçuk milyon lira verdiler.

Mucit Giorgio artık mesuttu. Fakat bu defa da İngilizlere vadettiği askeri sırrı hassasiyetle muhafaza gerekiyordu. Evindeki laboratuvarın kapısına şöyle bir levha astı: «Yabancıların mucit Giorgio'ya ait ve askeri sırları havi olan bu laboratuvara girmeleri kanun namına yasaktır. The Secretary Ministry of Supply Department of Atomic, London».

Giorgio bu tedbirle de iktifa etmemiş, tehlike halinde haber vermesi için laboratuvara ateş kırmızısı iki robot telefon da yerleştirmişti! Harika mucit daha başka buluşların da peşindeydi. Boş zamanlarında, ihanet eden fıçıları, kocaları doğru yola sevkedecek çinkodan mamul bir makine üzerinde çalışıyordu. «Sel felâketlerine karşı elektromanyetik B. G. durdurucusu» da mühim bir icadıydı ve ismini İtalyancası «tempo buono» olan ve «iyi hava» mânasına gelen «timbul buna» koymuştu.

Televizyon üzerine de birşeyler araştırmaktaydı. Kırmızı, yeşil, mavi elektrik lâmbaları ile kısa dalga üzerinden çalışan kendi buluşu televizyonda koreografi sahneleri aksettiriyordu. Dansları yapan «atomik muhariplere» ismini verdiği bebekleri vardı. Meriliiler gibi giydirdiği bu bebekler ellerinde Türkçe, Rumence, Bulgarca, Yunanca yazılı levhalarla dansediyorlardı.

Avrupa'nın en garip mucidi Giorgio Bonicioli elinde daha sayısız atomik icat olduğunu, fakat bunları pivasava çıkarmak lüzumunu hissetmediğini söylemektedir. İddiasına göre İtalya'nın Toskana Eyaletinde insanlar sokağa çemsiye ile çıkmak zorunda kaldıkları zaman buna sebep kendisidir. Çünkü meteorolojik araştırmalar yapan güdümlü füzesi ile hava şartlarını değiştirmektedir.

Umumiyetle geceleri çalışan ve halen seyyareler arası irtibatı sağlıyacak bir «hava torpidosu» icadiyle meşgul olan mucit Giorgio Bonicioli'nin Ay'a ilk seyahati temin edecek şahıs olması da pekâlâ imkân dahilindedir!...

Gerçi bu garip mucit, kendi ifadesine göre «Aya seyahat edecekler için turistik büro» teşkilâtını henüz faaliyete geçirmemiştir ama, bu mevzuda gizli bazı çalışmaları olduğunu da saklamamaktadır.

Çinko, teneke, vidalı çivi, elektrik ampulü, karyola yayı, bozulmuş radyo cihazı, madeni veya kemik düğme, çaydanlık sapı, tel, sicim, toplu iğne gibi köşede bucakta işine yarayacak ne kadar malzeme bulursa derhal laboratuvarındaki aletleri üstünde kullanan Giorgio Bonicioli muhakkak ki sevimli bir mucittir. Esasen onu siyah beresi, sırtındaki hafif kamburu ve parlıyan gözleri ile, Arezzo şehrinde herkes sever, sıcağı sıcağına «Merhaba dâhi mucit!» diyerek selâmlar.

Giorgio güler yüzlüdür, acayip zevklere sahiptir, yarım akıllıdır ama zararsızdır. Evindeki laboratuvarında ilmî ve teknik araştırmalar yapmaktan zevk duyan bu yarım akıllı mucit, kendisine ham malzeme olarak kırık bir gramofon pîâğı hediye edeni bile bir daha unutmaz ve onun en iyi dostu olur!

KEDİLER BALESİ — Programında her çeşit numaraya yer veren revü, komik mevzular da seçmeyi ihmal etmemiştir. Yukarıda uzun kuyrukları, tüylü elbise ve maskeli başlıkları ile kedi kıyafetine giren sanatkârlar görülüyor.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz ?

Müeyyet +

Kadın ve erkeklerde özel isim olarak kullanılır. Arapçada takviye ve tekideliliş, kuvvetli, sağlam demektir.

Cavit, Cavidan +

Farsça olan bu isimler daimi, baki, ebedî anlamına gelir. Adışlar arasında tarihe ait bazı eserleriyle tanınmış kalem adamlarımızdan Cavit Ahmet Bey de bulunmaktadır.

Hüsnü, Hüsniye +

Kadın ve erkek isimleri arasında bulunan bu kelimeler Arapçada, güzelliğe mensup, güzel işler anlamına gelir. Adışlar arasında Hukuk Mektebindeki dersleriyle tanınmış son Osmanlı şeyhülislâmlarından Hüsnü Efendi ve Meşrutiyet inkılâbından sonra Bahriye ve Tıbbiye Mektebi nazırlığında bulunmuş olan Hüseyin Hüsnü Paşa da bulunmaktadır.

Arman +

Türkçede man = insan, insan zamiri, ar = onur, hayâiyet anlamına gelir. Arman, onurlu insan demektir. Adışların hepsi gençtir.

Fevzi, Fevziye +

Fevz, Arapçada muvaffakiyet, muzafferiyet, galibiyet demektir. Sondaki nispet takısıdır. Adışlar arasında Abdülâziz ve II. Abdülhamit zamanlarında, Balkanlarda, Girit ve Yemen savaşlarında yararlıkları görülmüş olan Hüseyin Fevzi Paşa, Kurtuluş Savaşındaki hizmetleriyle tanınmış, Cumhuriyet devrinde Millî Müdafaa Vekilliğinde ve Genel Kurmay Başkanlığında bulunmuş olan merhum Mareşal Fevzi Çakmak da bulunmaktadır.

Bayezid, Beyazıt +

İnsan ve şehir, semt isimleri arasında bulunan bu kelime Beyazıt, Bayezid, Bayezit ve Bayazıt gibi muhtelif şekillerde yanlış söylenmektedir. Eski metinlerde Bayezid şeklinde yazıldığına göre aslının böyle olması lâzım gelir. Arapçada şahıs ismi olan Yezid kelimesinden Ebu veya Abu Yezit, Yezid'in babası şekliyle kullanıldığı ve buradan alındığı söylenmektedir. Adışlar arasında kahramanlığı ile meşhur Yıldırım Bayezid ve Fatih'in oğlu ve Veli ikâbamı almış bulunan II. Bayezid de bulunmaktadır.

Mehterem okuyucularımız mânaları sık ve belli olan isimler için de mektup gönderiyorlar. Burada bu isimleri bildiriyoruz : Erkan = yiğit kanlı, Cankız = sevimli, can gibi kız, Yılmaz = yılmayan, Nur = ışık, Timur = demir, Servet = zenginlik, Durmuş, Duruşan, Yaşar, bu isimler ilk çocukları yaşamayan aileler tarafından yeni doğanın yaşaması temennisiyle konulmuş, mamafa özel isim halini almıştır.

+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından sorulmuştur.

Hayat Doktoru

Benler tehlikeli midir ?

Eskiden ben o kadar makbuldü ki, kadınlar güzel görünmek için suni ben yaptırırlardı. Güzellik telâkkileri değişti. Şimdi benlerin kendisini çirkinleştirdiğine kani hanımlar, onlardan kurtulmak için tehlikeli çarelere baş vuruyorlar. Hangi benlerin, ne zaman zararlı olabileceğini biliyor musunuz ?

Dr. RECEP DOKSAT

GENÇ kadın, doktora ısrar ediyordu : «Doktor bey, alıverin şu beni. Yakılıyormuş da galiba. Bir arkadaşım yaptırmış. Kurtulmak istiyorum şu fazlalıktan. Öyle çirkin duruyor ki...»

Gerçekten de, genç ve güzel hanımın yüzünde, ona hususi bir ifade kazandıran, bir ben vardı. Eğer, benleri kadın güzelliğinin tamamlayıcısı telâkki eden, eski devrin estetik ölçüleri hâlâ mevcut olsaydı, bu benin, ona pek yakıştığı da söylenebilirdi. Fakat, genç kadın, benin, kendisini çirkinleştirdiğine kanîydi ve ısrar ediyordu.

Doktor düşündü. Daha fakültede okurken, cildiye dersinde, hocasının getirip gösterdiği bir kadını hatırlamıştı. Alnında bir ben varmış, yaktırmış ve sonra, yakılan benin yerinde feci bir kanser başlamıştı. Bazı benlerle oynamaya gelmezdi. Ama, ya bu genç kadındaki benin ilerde kendi kendine azıp, kanserleşmesi tehlikesi varsa ? O takdirde, şimdiden tedbir almak icab etmez miydi ? Şunları söyledi :

— Bu hususta kesin bir karar vermek için, sizi bir cilt mütehassısına yollıyacağım ! En isabetli kararı o verecektir. Gerekirse ameliyatla çıkarır, belki yakar, belki de yerinde bırakırız.

Pek çok insanda benler vardır. Ufak ve serpilmiş bir halde bulunabildikleri gibi, yaygın ve büyükçe de olabilirler. Kimi geniş bir leke, kimi deri üstünde, kabarık fıskiyeler gibidirler. Vücudun her tarafında rastlanabilen benlerin rengi, ten renginden, kahverengi ve siyaha kadar değişebilir. Hattâ mavi olanları da vardır. Çoğu anadan doğmadır. Kıllı ve tüylü de olabilirler.

Benler nerede olursa olsun, üzerinde bulunduğu derinin yapısına aykırı fazlalıklar halinde bir nevi ufak urlardır. Bu urcukların bazısı bir leke şeklindedir, bazıları da ince kan damarlarından ibarettir. Çoğu tehlikesizdir.

Ama benlerle oynamak, tırnakla koparmoğa çalışmak doğru değildir. Böyle tahrişler, onların zarar verici, habis urlar haline geçmelerine yol açabilir.

Acaba hangi benler habis, yani kötü tabiatlı ve tehlikeli urlar haline gelirler ? Bülôğ çağında ve daha sonra hususle gelen benler; kol, el, bacak ve ayaklarda bulunan benler; daimî olarak tahrişe mâruz kalan benler, habis istihalelere namzettir. Üzerleri düz ve kılsız, kahverengi, çeşitli büyüklükte, bazan da mavi - siyah noktalı ve parlak satıhlı benler ise en tehlikelileridir. Bunları kimyevî usullerle yakmak, bir nevi kanseri davet etmek olur.

Tehlikeli olmıya namzet bu benlerin pek azı, nadiren, zarar verici olurlar. Benler, umumiyetle tehlikesizdirler. Ama, birdenbire büyümeye ve çoğalmıya başlamaları da bir ikaz işaretidir. Damar benleri halinde benler, en ufak bir tahrişle şiddetle kanarlar. Çilek işareti beni ve örümcek beni, böyle damar benleridir. Orta yaşlarda, bir deri lekesi halinde ortaya çıkan bazı benler ise, karaciğerle alâkalıdır. Süt çocukları ve küçük çocukların, ellerinde, kollarında ve yüzlerinde beliren mavi benler sarıldığının aksine tehlikesizdirler. Benlerin cinsini tâyin etmek aynı bir ihtisas işidir. Ameliyatla çıkarmak, karbon diyoksit kalemi ile dondurmak, elektrikle veya kimyevi maddelerle yakmak gibi metodlardan, hangisinin uygun olacağını bir cilt hekimi tâyin etmelidir.

PUL ve TARİH

FLORENCE NİGHTİNGALE HÂTIRA SERİSİ

Kızılay Derneği, hâsılatiyle Florence Nightingale tesisine yardım edilmek üzere 29 mart 1958 de ayrı renk ve kıymette, fakat aynı desende bir hâtıra serisi tedoviile çıkarmıştır. 12 mayıs 1820 de Floransa'da doğmuş olan Florence Nightingale İngiliz bir ailenin çocuğudur. Çok iyi yetiştirilmiş, iyi bir tahsil görmüştü. En büyük arzusu insanlığa faydalı olabilmekti. Bu yüzden de kendisini bütün kalbiyle hastabakıcılığa

verdi. 1853 te, Londra'daki Hastabakıcılık Enstitüsünün başına geçti. Hastanelerin idaresinde yepyeni bir sistem kurdu. Çok geçmeden adı memleketine yayılmağa, kurduğu disiplin ve kayduğu sağlık prensiplerinin büyük değeri her tarafta tanınmağa başladı. 1854 Kırım Savaşı başlayınca da yaralılara bakmak üzere İstanbul'a geldi. Selimiye Kışlası'nda çalışmağa başladı. Yüzde kırk iki olan ölüm nispeti o geldikten sonra yüzde ikiye düştü. Bununla yetinmiyerek cepheye gitti. 1856 da İngiltere'ye döndü. Hastabakıcılığın şerefli bir meslek olarak kuruluşunu görecek kadar uzun yaşadı. Ardında büyük bir isim bırakarak 13/8/1910 da hayata gözlerini yumdu. Bu büyük kadının adına çıkarılan pulların tiraj: 50.000; fiatları 100 - 150 ve 250 kuruştur.

BİLMECE

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

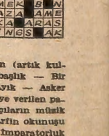

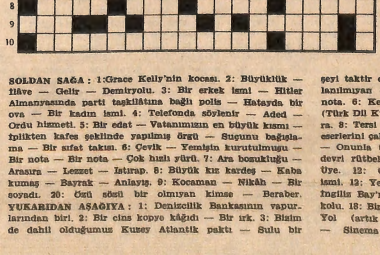

SOLDAN SAĞA : 1:Grace Kelly'nin kocası. 2: Büyüklük — İlâve — Gelir — Demiryolu. 3: Bir erkek ismi — Hitler Almanyasında parti taşkilâtına bağlı polis — Hatayda bir ova — Bir kadın ismi. 4: Telefonda söylenir — Aded — Ordu hizmeti. 5: Bir edat — Vatanımızın en büyük ismi — İplikten kafes şeklinde yapılmış örgü — Süpsüm başlığına — Bir sıfat takımı. 6: Çevik — Yemişin kurutulmuşu — Bir nota — Bir nota — Çok hızlı yürü. 7: Ara bozukluğu — Arasına — Lezzet — Istırap. 8: Büyük kız kardeş — Kaba kumaş — Bayrak — Anlaşış. 9: Kocaman — Nikâh — Bir soyadı. 10: Ürü sözü bir olmıyan kimse — Beraber. YUKARIDAN AŞAĞIYA : 1: Denizcilik Bankasının yapurlarından biri. 2: Bir cins kopye kâğıdı — Bir ırk. 3: Bizim de dahil olduğumuz Kuzey Atlantik paktı — Sulu bir şeyi taktir eden alet. 4: Tersi telmih — Yiyen (artık kullanılmıyan eski kelimelerden). 5: Bir cins başlık — Bir nota. 6: Kendi yetişen bitki — Bir çeşit kayık — Asker (Türk Dil Kurumu Sözlük'üne göre.) 7: Dilenciye verilen para. 8: Tersi dinleyici topluluğu önünde sanatçıların müzik eserlerini çalmaları — Arı yapar. 9: Tersi bir harfin okunuşu — Onunla tutarız — Rusyada bir şehir. 10: İmparatorluk devri rütbelerinden — Boru sesi. 11: Çehre veya yüz — Üye. 12: Göze renk veren tabaka — Tersi bir tüm izmi. 13: Yeni ismi sarkaç'tır — 14: İzlm — Mürebbi. 15: İngiliz Bay'ının rümuzu. 16: Kanek. 17: Bitki teli — Ağaç kolu. 18: Bir meyva — Üstüne öğrencinin notları yazılır. 19: Yol (artık kullanılmıyan pek eski kelimelerdendir) — Sinema veya tiyatroda küçük oda. 20: Güsel.

SINYOR ANTONIO'NUN YARATICISI

Rolf Totter'den Karikatürler

Bu sayımızdaki karikatür sahifesini Avusturyalı karikatürist Rolf Totter'in eserlerine ayırmış bulunuyoruz. Okuyucularımızın sempati ile takibettikleri SINYOR ANTONIO'nun yaratıcısı olan Rolf Totter Viyana'da doğmuştur. Çiçekleri, hayvanları ve kadınları sever. Bunlara sevgisi aynı sırayı takibetmektedir. Karikatürlerini ekseriyetle yazısız olarak çizen Totter'in en sevmediği şey de siyaset ve harbdir.

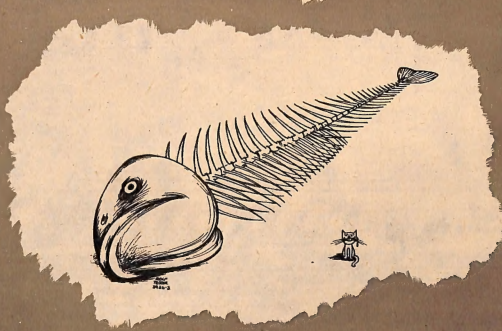

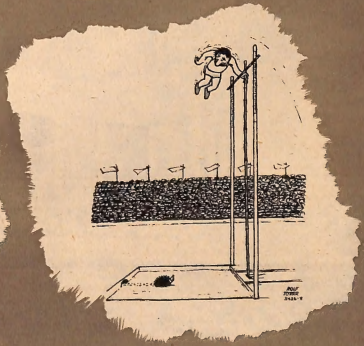

1958'de 40 Apartman Dairesi
ve
1 Milyon lira para ikramiyesi

FOTOGRAF: FERİT CAN

Talihiniz de bahar çiçekleri gibi renk renk açılsın.

YAPI ve KREDİ BANKASI